6 ՄԱՅԻՍ 1994 ՈՒՐԲԱԹ # 84 (587)

Ազգ
Azg
armenian daily

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.

LIMASSOL CENTRE,
BLOCK B, SUITE 307,
P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS

Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոստովի պահեստներից
ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀՈՒՅՔ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ՂԱՐԱԲԱՂՅԱՆ ՀԱՐՑ

Վահան Փափազյան. Լավագույն տարբերակը ջանքերի միավորումն է

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ, 5 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այցով Արգենտինայում գտնվող Հայաստանի արտգործնախարար Վահան Փափազյանը հայտարարեց, որ լավագույն տարբերակը կլիներ Ղարաբաղի հակամարտության արդարացի լուծման գործում Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ-ի ջանքերի միավորումը: Երկու առանձին տարբերակների (Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ-ի) գոյությունը հակամարտության մասնակիցներին, առաջին հերթին Ադրբեջանին հնարավորություն է տալիս խուսափել երկու կողմերի միջեւ եւ չընդունել ոչ մեկ, ոչ էլ մյուս առաջարկությունը: Ռուսաստանին Կովկասում կայուն իրավիճակ է հարկավոր նաեւ այն պատճառով, որ Ռուսաստանի դե կավարությունը անկեղծորեն է մոտե նում այդ հակամարտության լուծմանը, նշեց նախարարը: Ռուսաստանի առաջարկություններում ամենախնդրահարույց հարցն այն է, որ անհնար է զինադադարի հասնել առանց ուժերի տարանջատման: Ռուսաստանից բացի, ոչ ոք պատրաստ չէ իր զորքերն ուղարկել այդ երկրամաս: Ադրբեջանական կողմը զգուշավորությամբ է վերաբերվում ռուսական զորքեր մտցնելու հնարավորությանը: Սակայն, եթե դա իրականացվի միջազգային հաստատությունների, առաջին հերթին ԵԱՀԽ-ի կամ ՄԱԿ-ի հետ գործակցելով, ապա ադրբեջանցիները եւ կասկածները կփարատվեն:

«Ադրբեջանը հարկադրված կլինի ճանաչել Ղարաբաղի անկախությունը»

ԲԻՇՔԵԿ, 5 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ներկայիս եւ ընդհանրապես բոլոր նախորդ բանակցությունների փորձաքարը Ադրբեջանի քաղաքականությունն է, Բիշքեկի ժողովի ընդմիջմանը հանդիպումից հարցազրույցի ժամանակ ասաց Լեռնային Ղարաբաղի գծով Հայաստանի խորհրդարանական հանձնաժողովի ղեկավար Սեյրան Բաղդասարյանը: Եւ դատելով ամեն բանից, դա ռեալական քաղաքականություն է, որը մերժում է ԱՊՀ խաղաղարար ուժեր եւ ԵԱՀԽ-ի դիտորդներ մտցնելը Ղարաբաղի տարածաշրջան: Ադրբեջանը իր համար չի որոշել գլխավոր հարցը՝ ինչ կերպ տարանջատել կռվող կողմերին: Ադրիլին ԱՊՀ-ի պետությունների ղեկավարների խորհրդակցությունում Հեյդար Ալիեւը հրաժարվեց ստորագրել տարածաշրջան ԱՊՀ զորքեր մտցնելու մասին կայացված որոշման տակ: Այժմ էլ Ադրբեջանի պատվիրակությունը ամեն կերպ ձգձգում է մի հասարակ արձանագրության ստորագրումը, որով սոսկ պետությունների ղեկավարներին եւ խորհրդարաններին կոչ է արվում ԱՊՀ-ի խաղաղարար ուժերի զորախումբ հասկացնել հաշտության երկխոսություն սկսելու համար: Փաստորեն, դա ղարաբաղյան հիմնախնդրի լուծումից խուսափելու փորձ է: Մինչդեռ, մեր աշխարհի քաղաքական իրողությունները այնպիսին են, որ ադրբեջանական կողմը հարկադրված կլինի ճանաչել Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը: Եւ այստեղ չի կարելի քաղաքականությունը կառուցել «ադրբեջանցիները յոթ միլիոն են, իսկ ղարաբաղցիները 150 հազար» բնույթի ինչ-որ քանակական մեծությունների վրա: Համաշխարհային փորձը ցույց է տալիս, որ դա բնավ էլ վճռորոշ գործոն չէ: Վստահ եմ, որ վաղ թե ուշ, բայց միեւնույնն է, Ադրբեջանը ստիպված կլինի ճանաչել Ղարաբաղի անկախությունը:

ԲԻՇՔԵԿ

Շումեյկո.«Հնարավոր չէ հասնել հակամարտության խաղաղ կարգավորման, քանի դեռ Լեռնային Ղարաբաղը չի ճանաչվել որպես բանակցությունների լիիրավ կողմ»

Ադրբեջանը չստորագրեց բիշքեկյան արձանագրությունը եւս

Մեր հատուկ թղթակից ՏԻԳՐԱՆ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԸ Բիշքեկից հաղորդում է.

Մայիսի 4-ի առավոտյան, ժամը 9-ին, Բիշքեկի նախագահական նստավայրում բացվեց ԱՊՀ միջխորհրդարանական համաժողովի շրջանակներում գործող Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման հանձնախմբի հերթական հանդիպումը: Հանդիպման սկզբում ողջույնի խոսքով հանդես եկավ Կիրգիզստանի Գերագույն խորհրդի նախագահ Շերիմկուլովը, ԱՊՀ միջխորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ Շումեյկոն, Ադրբեջանի խորհրդարանի փոխնախագահ Ջալիլովը եւ Հայաստանի ԳԽ նախագահ Արարքցյանը: Իր ելույթում Ադրբեջանի ներկայացուցիչը հայտարարեց, թե հայկական զորքերն գրավել են Ադրբեջանի տարածքի 20 տոկոսը: Հանդես գալով պատասխան ելույթով՝ Բաբկեն Արարքցյանն իր հերթին հայտարարեց, թե հայկական կողմը պատրաստ է առաջնորդվել «տարածքներ խաղաղության դիմաց» սկզբունքով:

Մայիսի 5-ին ստորագրվեց Բիշքեկյան արձանագրությունը: Այն ստորագրեցին բոլոր կողմերի ներկայացուցիչները, բացի Ադրբեջանից: Այդ արձանագրությամբ հակամարտող կողմերին կոչ է արվում մայիսի լույս 9-ի գիշերը դադարեցնել կրակը հենվելով փետրվարի 18-ի արձանագրության վրա: (Հիշեցնենք, որ ըստ այդ արձանագրության, հակամարտող կողմերը պետք է սկսեին կերպով հետ քաշվեն առանձնացման գծից): Այնուհետեւ կոչ է արվում ինտենսիվ աշխատանքներ տանել, որպեսզի կողմերը կնքեն այնպիսի համաձայնագիր, որ իրավաբանական տեսակետից կապահովի անհրաժեշտ բոլոր մեխանիզմները ու կրակոցի ռազմական գործողությունների վերսկսումը, ինչպես նաեւ դուրս բերել զորքերը գրավյալ տարածքներից, վերականգնել հաղորդակցության ուղիների աշխատանքը եւ շարունակել բանակցությունները: Միաժամանակ կողմերը համաձայնվեցին Շերիմկուլովի եւ Շումեյկոյի նախաձեռնությանը քննարկել համագործակցության խաղաղարար ուժեր ստեղծելու հարցը:

Ադրբեջանի խորհրդարանի փոխխոսնակ Աֆիաթդին Ջալիլովն իր ելույթում պատճառաբանեց արձանագրությունը չստորագրելու փաստը: Ըստ նրա, հիմնական պատճառներից մեկն այն է, որ հաշվի չեն առնված Ադրբեջանի տարածքի 20 տոկոսի գրավման եւ միլիոնավոր փախստականների առկայության փաստերը: Բացի այդ, ըստ նրա, անընդունելի է նաեւ այն, որ փաստաթղթում նշվում է ոչ թե գրավված տարածքներ, այլ զբաղեցրած: Իր հերթին Բաբկեն Արարքցյանը հայտարարեց, որ թեեւ Հայաստանն ընդունել է արձանագրությունը, այնուամենայնիվ դրա որոշ կետեր այնքան էլ ընդունելի չեն, սակայն Հայաստանը խաղաղության հասնելու համար գնացել է այդ զիջումներին:

Առավել կարեւոր էր Շումեյկոյի ելույթը, ըստ որի առաջին հերթին անհրաժեշտ է կրակի դադարեցում (դրա մասին համաձայն են բոլորը), իսկ Ադրբեջանը պետք է Լեռնային Ղարաբաղի ղեկավարությանը ճանաչի որպես հակամարտության կողմ: «Հնարավոր չէ հասնել հակամարտության խաղաղ կարգավորման, քանի դեռ Լեռնային Ղարաբաղը չի ճանաչվել որպես բանակցությունների լիիրավ կողմ», հայտարարեց նա: Շումեյկոն այն կարծիքը հայտնեց, թե քանի որ հակամարտությունը գտնվում է ԱՊՀ տարածքում, այն պետք է կարգավորվի ԱՊՀ ուժերով, թեեւ միջազգային խաղաղարար նախաձեռնությունները չեն բացառվում:

Ի դեպ, Ադրբեջանն խոստացել ուղի հետագայում միանալ Բիշքեկյան արձանագրությանը, եւ այդ հարցը քննարկելու նպատակով Շերիմկուլովն առաջիկայում կմեկնի Բաքու: Իսկ միջխորհրդարանական վեհաժողովի շրջանակներում հաջորդ հանդիպումը տեղի կունենա Սանկտ-Պետերբուրգում:

ՏԱՐԱԾՔ

Ոչ մի գրամ գազ Հայաստան չի մտնում

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ: Փաստորեն դադարել է Հայաստանի գազամատակարարումը: Ինչպես այսօր հայտնի դարձավ, ներկայումս գործող միակ գազամուղը փակվել է այն բանից հետո, երբ Ադրբեջանի տարածքից ականկոծվելու հետեւանքով խողովակաշարի վրա անցք է բացվել Նոյեմբերյանի շրջանի Հայաստանի հյուսիսային սահմանի մոտ: Կատարվում են վնասվածքի վերացման աշխատանքներ, որոնք ըստ մասնագետների կանխատեսումների, կտեւեն 1 օրից ոչ ավելի:

Շիմոն Պերես. Իսրայելը երբեք չի վերադարձնի Գազան

ԲԵՅՐՈՒԹ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսն այսօր հայտարարեց, որ Իսրայելը երբեք եւ ոչ մի դեպքում մտադիր չէ վերադարձնել Գազան[illegible] հասված, որը պաղեստինցիներին է հանձնվել ըստ Վաշինգտոնում եւ Կահիրեում ստորագրված համաձայնագրերի: Միաժամանակ, հանրային կարծիքի վերջին հարցման համաձայն, իսրայելցիների 62 տոկոսը գտնում է, թե Գազայի հատվածում եւ Երիքովի շրջանում պաղեստինցիների ինքնավարության վերաբերյալ ՊԱԿ-ի հետ համաձայնագրի ստորագրումը մեծացրել է շրջանում խաղաղության հաստատման հնարավորությունը:

Կարաջիչը կոչ է անում հեռատեսություն անել

ԲԵԼԳՐԱԴ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: Բոսնիացի սերբերի ղեկավար Ռադովան Կարաջիչը սերբական բանակի եւ սերբ ժողովրդի Գորաժդեում տարած հաղթանակը համարել է «փայլուն»: Միջազգային հանրակցությունը պետք է համապատասխան հետեւություն անի Գորաժդեի ճգնաժամից, ասել է նա: Կարաջիչն ընդգծել է, որ Գորաժդեում նվաճված հաղթանակը դրսեւորեց «տարածքներ յուրացնելու» մուսուլմանների անզորությունը, եւ դրսից մուսուլմանական կողմին ցույց տրվող ցանկացած ռազմական աջակցություն կհանգեցնի նոր վիեթնամի: Միջազգային հանրակցությունը պետք է իր համար լավ որոշի, թե ինչն է ավելի կարեւոր՝ մուսուլմաններին օգնելը, թե խաղաղություն հաստատելը:

ԱՇԽԱՐՀ

Իրանը պատրաստ է վերսկսել միջնորդիչ ջանքերը Ղարաբաղում

ԹԵՀՐԱՆ, 5 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իրանը պատրաստ է վերսկսել միջնորդիչ ջանքերը հանուն Ղարաբաղի հիմնախնդրի խաղաղ կարգավորման: Այդ մասին հայտարարեց Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահ Ալի Աքբար Հաշեմի Ռաֆսանջանին, որը շնորհավորեց ընդունեց Հայաստանի փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանին: Ուժի գործադրումը չի կարող լուծել առկա հիմնախնդիրները, եւ այդ պատճառով չի կարող հաղթող լինել, ընդգծեց Հաշեմի Ռաֆսանջանին:

Նա նաեւ հայտարարեց, որ Իրանի եւ Հայաստանի ժողովուրդների [illegible] շահերը պահանջում են զարգացնել Իրանի Ս-130 ինքնաթիռի օդային աղետին հանգեցրած պատճառները: «Իրանը Հայաստանից սպասում է համագործակցություն հետաքննության արդյունքների հրապարակման խնդրում եւ այն անձի կամ անձանց պատժում, ովքեր մեղավոր են ողբերգության համար, այն դեպքում, երբ մեղավորությունն ապացուցվի», ասաց Հաշեմի Ռաֆսանջանին:

Հարությունյանը նշեց, որ Երեւանը շարունակում է կեսամեննությունը եւ Թեհրանին կհաղորդի դրա արդյունքների մասին: Նա կրկին զավակցություն հայտնեց Իրանի ժողովրդին, կառավարությանը եւ առանձնապես օդային աղետի զոհերի հարազատներին:

Տես նաեւ էջ 2

ՂԱՐԱԲԱՂ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Թշնամու ոտնձգությունները ճախողվեցին

Երեկ վաղ առավոտյան ադրբեջանական ուժերը հարձակման են անցել Թալիշ գյուղից հյուսիս գտնվող Թաղի Կարակյոյունլու գյուղի դարաբաղյան դիրքերի ուղղությամբ: Թեժ մարտերի ընթացքում ղարաբաղյան ուժերը կասեցրել են թշնամու գրոհը, ոչնչացնելով 40 զինվոր: Ավելի ուշ հակառակորդը հարձակվել է Մարտակերտի շրջանի Կարմիրավան եւ Չայլի գյուղերի ուղղությամբ: Ղարաբաղյան ուժերն այստեղ նույնպես ետ են մղել թշնամու գրոհը եւ ճնշելով վերահսկում են Կարմիրավան գյուղը: Այս ուղղությամբ թշնամին կորցրել է մոտ 70 զինվոր: Երկու դեպքում էլ դարաբաղյան կողմից զոհեր չկան:

Երեկ Առաջին ատաքման մարտական խայտով պարգեւատրվել է ԼՂՀ պաշտպանության բանակի Մարտունու գնդի Ճարտարի տանկային գումարտակի հրամանատար Հայկազ Հակոբջանյանը, որը պատերազմի ողջ ընթացքում ոչնչացրել է թշնամու 13 տանկ, վեց հրետանային կայանք, վեց ՀՄՄ եւ 10-ից ավելի բեռնատար:

Մայիսի 4-ի երեկոյան եւ լույս 5-ի գիշերը ադրբեջանական բանակը վերսկսել է ոտնձգությունների նաեւ Հայաստանի հյուսիս-արեւելյան սահմանների ուղղությամբ հրետակոծելով Իջեւանի, Տավուշի, Կրասնոսելսկի եւ Նոյեմբերյանի սահմանամերձ բնակավայրերը: Կան ավերածություններ: Միաժամանակ ադրբեջանական երկու ռազմական ինքնաթիռներ հետախուզական թռիչքներ են կատարել Վարդենիսի շրջանի սահմանների վրա, այնուհետեւ հեռացել Խանլարի շրջանի ուղղությամբ: Նույն երեկոյան հրետանային ուժգին նախապատրաստությունից հետո ադրբեջանական հետեւակային երկու վաշտ հարձակվել են Նոյեմբերյանի շրջանի Բերդավան գյուղի ուղղությամբ: Երկու ժամ տեւած մարտերից հետո թշնամին հետ է շպրտվել, կրելով կենդանի ուժի մեծ կորուստներ: Մեր կողմից տուժածներ չկան: Միաժամանակ թշնամին հարձակվել է նաեւ Իջեւանի Այգեհովիտ գյուղի ուղղությամբ: Այստեղ նույնպես գրոհը կասեցվել է: Երկուստեք կան կորուստներ, որոնց թիվը ճշտվում է:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

Ադրբեջանը չստորագրեց Բիշքեկի արձանագրությունը

ԲԻՇՔԵԿ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Այսօր այստեղ ստորագրվեց «Բիշքեկի արձանագրությունը», որտեղ ասվում է.

1994 թ. մայիսի 4-5-ը Բիշքեկ քաղաքում ԱՊՀ Միջխորհրդարանային համաժողովի, Կիրգիզստանի Հանրապետության խորհրդարանի, Ռուսաստանի դաշնակցային ժողովի եւ արտգործնախարարության նախաձեռնությամբ անցկացված հանդիպման մասնակիցները.

- գոհունակություն հայտնեցին ըստ ամենայնի նպաստել Լեռնային Ղարաբաղում եւ դրա շուրջը զինված հակամարտության դադարեցմանը, որը ոչ միայն անուղղելի վնաս է պատճառում ադրբեջանցի եւ հայ ժողովուրդներին, այլեւ նաեւ շոշափում շրջանի մյուս երկրների շահերը, լրջորեն բարդացնում միջազգային իրադրությունը.

- պաշտպանելով ԱՊՀ պետությունների ղեկավարների խորհրդի 1994 թ. ապրիլի 15-ի հայտարարությունը, պատրաստակամություն հայտնեցին լիովին աջակցել գործադիր իշխանության ղեկավարների ու ներկայացուցիչների այն ջանքերին, որոնք ուղղված են համապատասխան համաձայնագրի շուտափույթ կնքման միջոցով զինված հակամարտության դադարեցմանը եւ դրա հետեւանքների վերացմանը.

- հանդես եկան հակամարտության դադարեցման, դրա հետ կապված սկզբունքների, նպատակների եւ ՄԱԿ-ի ու ԵԱՀԽ կոնկրետ որոշումների (նախեւառաջ, ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի թիվ 822, 853, 874, 884 բանաձեւերի) կատարման մեջ ԱՊՀ-ի եւ Միջխորհրդարանային համաժողովի բնական ակտիվ դերի օգտին.

- բոլոր հակամարտ կողմերին կոչ արեցին անսալ բանականության ձայնին. ս.թ. մայիսի 8-ի լույս 9-ի կեսգիշերին դադարեցնել կրակը, հենվելով 1994 թ. փետրվարի 18-ի արձանագրության (այդ թվում նաեւ դիտորդների տեղաբաշխման հարցում) վրա եւ խիստ լարված աշխատանքով ամենասեղմ ժամկետներում դա վավերացնել համապատասխան իրավաբանորեն պարտավորեցնող համաձայնագրի ստորագրման միջոցով, որով կնախատեսվեն ռազմական ու բռնամական գործողությունների չվերսկսելն ապահովող մեխանիզմ, գրավյալ տարածքներից զորքերի դուրսբերում եւ հաղորդակցությունների գործողության վերսկսում, գաղթականների վերադարձ, բանակցությունների շարունակում.

- համաձայնեցին ԱՊՀ մասնակից պետությունների խորհրդարաններին առաջարկել քննարկել Միջխորհրդարանային համաժողովի խորհրդի նախագահ Վ. Ֆ. Շումեյկոյի եւ Լեռնային Ղարաբաղի գծով համաժողովի խաղաղարար խմբի ղեկավար Մ. Հ. Շերիմկուլովի նախաձեռնությունը ԱՊՀ խաղաղարար ուժեր ստեղծելու վերաբերյալ.

- նպատակահարմար են համարում շարունակել այսպիսի հանդիպումները, ի նպաստ զինված հակամարտության խաղաղ լուծման.

- երախտագիտություն հայտնեցին Կիրգիզստանի ժողովրդին ու ղեկավարությանը գերազանց աշխատանքային պայմանների ստեղծման, ջերմ ու հյուրընկալ վերաբերմունքի համար:

Արձանագրությունն ստորագրեցին. Հայաստանի Հանրապետության [illegible] Գերագույն խորհրդի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահի պաշտոնակատար Կարեն Բաբուրյանը, Ռուսաստանի Դաշնակցային ժողովի Դաշնության խորհրդի նախագահ, ԱՊՀ Միջխորհրդարանային համաժողովի խորհրդի նախագահ Վլադիմիր Շումեյկոն, Կիրգիզստանի Գերագույն խորհրդի նախագահ, Լեռնային Ղարաբաղի գծով համաժողովի ԱՊՀ խաղաղարար խմբի ղեկավար Մեդեթկան Շերիմկուլովը, Ռուսաստանի նախագահի լիազոր ներկայացուցիչ, Ռուսաստանի միջնորդական առաքելության ղեկավար Վլադիմիր Կազիմիրովը, ԱՊՀ մասնակից պետությունների միջխորհրդարանային համաժողովի խորհրդի քարտուղարության ղեկավար Միխայիլ Կրոտովը:

Արձանագրության տակ բացակայում է Ադրբեջանի ներկայացուցիչ Ջալիլովի ստորագրությունը:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Իրանական խճուղու առեղծվածը դեռ պարզված չէ

Մեր խնդիրն է պարզաբանել ոչ թե Ղարաբաղի երկնքում վթարված իրանական ինքնաթիռի անկման պատճառները, այլ այն, թե ինչո՞ւ էր իրանական ինքնաթիռը շեղվել երթուղուց եւ հայտնվել Ստեփանակերտի մատույցներում: Այս մասին հայտարարեց Հայաստանի փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանը երեկ կայացած մամուլի ասուլիսի ժամանակ մեկնաբանելով Իրան կատարած իր երկօրյա այցի արդյունքները: Ըստ փոխնախագահի, թեեւ վերջնական եզրակացություն անելու համար դեռ վաղ է, այնուամենայնիվ փաստերի համադրումը ցույց է տալիս, որ չի կարելի միանշանակորեն ասել ...

վածք գտնելու այս բոլոր հարցերի պատասխանները:

Երկրորդ այցելության ընթացքում փոխնախագահը հանդիպումներ է ունեցել Իրանի նախագահ Ռաֆսանջանիի, փոխնախագահ Հաբիբիի, արտգործնախարար Վելայաթիի եւ այլ պաշտոնական անձանց հետ, որոնց ընթացքում քննարկվել են նաեւ երկկողմանի տնտեսական հա-

կայացած մամուլի ասուլիսի ժամանակ մեկնաբանելով Իրան կատարած իր երկօրյա այցի արդյունքները: Ըստ փոխնախագահի, թեեւ վերջնական եզրակացություն անելու համար դեռ վաղ է, այնուամենայնիվ փաստերի համադրումը ցույց է տալիս, որ չի կարելի միանշանակորեն ասել վերագրել օդաչուի սխալի: Մանավանդ, որ մի շարք հարցադրումներ առ այսօր մնում են անպատասխան: Մասնավորապես, դեռեւս պարզ չէ, թե ինչու այն պահից հետո, երբ վրացի դիտորդները իրանական ինքնաթիռի անձնակազմին տեղեկացրել են, թե նրանք 20 կմ-ով շեղվել են երթուղուց, ինքնաթիռը ոչ միայն չի վերադարձել ճիշտ երթուղին, այլեւ ավելի է շեղվել: Անպատասխան է մնում նաեւ այն հարցը, թե ի՞նչ էր անում ինքնաթիռն Ադրբեջանի երկնքում ամբողջ 25 րոպե: Բանն այն է, որ ինքնաթիռը 19.02-ին եղել է Աղստաֆայի մոտ, իսկ վերջին անգամ տեղի է ունեցել 19.27: Աղստաֆա-Գյանջա-Ստեփանակերտ ճանապարհն ինքնաթիռն ուղիղ գծով թռչելու դեպքում կանցներ 10 րոպեում: Ինչեւէ: Այնն դեպքում պրն. Հարությունյանը վստահեցրեց, որ թե Հայաստանն ինքն է շահագրգռված

ռաբերությունների եւ ընդհանուր տեւ» շրջանին վերաբերող խնդիրներ: Այս առումով փոխնախագահն առանձնացրեց Հայաստան-Իրան հիմնական կամրջի շինարարությունը, սահմանամերձ առեւտուրը, սահմանային անցման վերաբերյալ երկկողմանի փաստաթղթի նախապատրաստական աշխատանքները եւ այլն: Քննարկվել է նաեւ Թուրքմենստան-Իրան-Հայաստան ճանապարհով մեր հանրապետություն էլեկտրաէներգիա ներմուծելու խնդիրը:

Ա. Բ.

Մայիսի վերջին օրերին Հայաստանում կսկսի գործել սկյաուտների համաշխարհային ազգային ցանցը, որը ստեղծվել է հանրապետության կապի նախարարության եւ «Ինֆոկոմ» բաժնետիրական ընկերության համատեղ ջանքերով: Ինչպես այսօր լրագրողներին հաղորդեց «Ինֆոկոմ» ընկերության նախագահ Դավիթ Ռոստոմյանը, ցանցը Երեւանի հետ Հայաստանի շրջկենտրոնների չորս համակարգչային կենտրոնները ի մի կկապի միասնական համակարգի մեջ, որը 100 համակարգչային ցանցով «էլ կոնեկտ» ընդգրկում աշխարհի 40 երկրներ: Ռոստոմյանի խոսքերով ասած, Հայաստանի սկյաուտների համաշխարհային ազգային ցանցին միանալու ցանկություն են արդեն հայտնել Իրանի եւ Վրաստանի կազմակերպություններ ու ֆիրմաներ: **Սնարք**

ԼՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Չորրորդ իշխանության տղամարդիկ խաղից դո՞ւրս

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Երեկ Երեւանի Ժուռնալիստի տանը հանդիսավորությամբ ներկայացվեց ՀՀ ժուռնալիստների միության «Չորրորդ իշխանության կանայք» ակումբը:

Ասված է, որ կանայք իշխանություն են իշխանության մեջ: Բայց ասված է նաեւ, որ կանայք իշխանության սայլի հինգերորդ անիվն են: Ո՞րն է տեղավորվում մեր իրանությունների մեջ, դժվար [illegible] է ասել: Մի [illegible] է պարզ. մեր երկրի քաղաքական կյանքում կանայք տեսանելի կշիռ չունեն: Դրա փոխարեն փոքրիկ պետության կանանց երկու սանձերից ավելի կազմակերպությունների փոքր մասն աշխույժ սոցիալական-առողջապահական գործունեություն է ծավալում:

Առաջին հիմնադրված այս ակումբը եւս բարեգործական, թե հասկանալը բացարձակապես քաղաքական խնդիրներ չի դնում իր առջեւ, ավելին, ակումբի համակարգիչ խորհրդի կողմից նախագահ ընտրված հեռուստալրագրող Ժաննա Ղոչիկյանը հայտնեց, որ ինքն կտրականապես ակնել ակումբի անդամների արդարակցականացումից, երբ, իհարկե, այդպիսիք կան նրանց մեջ:

«Մեզ համախմբում են մեր մասնագիտական շահերը: Եւ ոչ միայն: Մեր կին լրագրողներն ունեն սոցիալական խնդիրներ: Վերջին հաշվով կին են, եւ այս երկու տարվա ծանր նրանց համար ծանր քննաշրջան էր, ասում է ՀՀ ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանը, թեկուզ միայն տանից դուրս գալու, իրար տեսնելու... Ունենք սոցիալական պաշտպանվածության խումբ, որը պետք է [illegible] խնդիրներ [illegible]: Հեռանկարում հանդիպումներ նախաձեռնող, ինչպես նաեւ հեղինակային խումբ ունենք, որն ինչու չէ, պետք է եւ ստուգողներ կազմակերպի երբ գործ ունենք մեծահամբավ հիմնահարցերի հետ: Այս լարված իրադրության մեջ լրագրողներն, ի վերջո, իրենցից մեծ մաս են ներկայացնում, եւ ստիպված են իրադրությունների վրա արեւէ կերպ ազդելու «զենքի կարեւոր տեսակին» գիծ, պարծանքաս, նկարահանման լուսին...»:

Տիկին Գեւորգյանը չմոռացավ, որ ակումբը հանդես պիտի գա նաեւ իր անդամ լրագրողուհիների շահերի եւ իրավունքների պաշտպանությամբ. եթե անգամ հարցը քաղաքական հնչեղություն ունենա: Նույնը հաստատեց նաեւ ակումբի նախագահը:

«Չորրորդ իշխանության կանայք» կունենան իրենց հիմնադրամը եւ հովանավորները: Նրանց շարքերը կարող են լրացնել բոլոր երեւանցի կին լրագրողները, ովքեր մուծում են անդամավճար եւ ցանկություն ունեն աշխատելու ակումբի որեւէ հանձնախմբում:

Իսկ այն, թե արդյոք ակումբի աշխատանքը չի՞ խանգարի լրագրողուհիների հիմնական գործին, Ժաննա Ղոչիկյանը [illegible]ցրեց հակառակը՝ մեկը մյուսին պիտի ծառայի:

«Չորրորդ իշխանության կանանց» նետած ձեռնոցն ընդունելու էին ՀՀ ԳԽ մամուլի եւ լրատվության միջոցների հանձնաժողովի նախագահ Մերուժան Տեր-Գուլանյանը, ԵՊՀ բանասիրության ֆակուլտետի դեկան Գառնիկ Անանյանը եւ դերասան Աղաս Գասպարյանը, որը հանդիսավոր արարողության գլխավոր հերոսը եւ սեղանապետն էր: Այսօր լրագրողուհիները կկյուրընկալվեն Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպան Վլադիմիր Ստուպիշինին եւ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի գլխավոր դիրիժոր Լորիս Ճգնավորյանին, կնշվի նաեւ Հաղթանակի օրը:

Ի դեպ, Հայաստանի լրագրողների միությունն ունի 1501 անդամ, որից 411-ը կանայք են: Իսկ ով պիտի պաշտպանի հակառակ սեռի անդամների եւ ընդհանրապես լրագրողների միության անդամակցություն չունեցող մյուս լրագրողների շահերը, դեռեւս անհայտ է:

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՄՆ-ի իրեւները մասնակցում են հայերի ցեղասպանությունը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: ԱՄՆ-ի իրեւական կազմակերպությունները, որոնք հանդես են գալիս զենք կրելն արգելող կառավարական որոշման դեմ, այդ արգելքը համարել են Թուրքիայում հայերի ցեղասպանության պատճառներից մեկը: «Վաշինգտոն փոստ» թերթը մայիսի 4-ին հրապարակեց 20-րդ դարում քաղաքացիական զանգվածային սպանությունների ցանկը «Ցեղասպանությունը կառավարությունն է, գումարած զենքի արգելքը» վերնագրով: Քաղաքացիների զենք կրելը վերահսկելուն ընդդիմացող ԱՄՆ իրեւական կազմակերպությունների հաշվարկների համաձայն, ներկա դարում Օսմանյան Թուրքիայի, ԽՍՀՄ-ի, Գերմանիայի, Չինաստանի, Գվատեմալայի, Ուգանդայի եւ Կամբոջայի կառավարությունները 56 մլն. մարդ են սպանել այն պատճառով, որ նրանք զուրկ են եղել ինքնապաշտպանության իրավունքից:

Մոջահեդը պատրաստ է կռվել Ղարաբաղի կողմից

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 5 ՄԱՅԻՍԻ, ՓԱՍՏ: Ապրիլի 27-ին Ֆիզուլու շրջանում գերի վերցված աֆղանցի քսանամյա մոջահեդ Բախտիյար Մամիրզայիդը, ապրելու երաշխիքներ ստանալու դեմքում, ցանկություն է հայտնել կռվել ղարաբաղյան բանակի կազմում: Իր այդ վճիռը նա հիմնավորում է նրանով, որ ղարաբաղցիները ավելի լավ են կռվում, քան ադրբեջանցիները: Նա տեղեկացրել է, որ ադրբեջանական բանակում մշտապես կռվում է 2000-2500 աֆղան մոջահեդ: Միայն Ֆիզուլու ուղղության վրա, ուր նա քսան հոգանոց ջոկատի հրամանատար է եղել, կռվում է 250 մոջահեդ: Նրա խոսքերով, իրենց առավելապես ընդգրկում են գրոհող ջոկատներում, քանի որ ցանկանում պատերազմելու մեծ փորձ ունեն եւ հիանալի տիրապետում են հատկապես խորհրդային արտադրության հրազենի տեսակներին:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Թափառող լրագրողների մտացածին պատմությունը

Հարգելի ու-ն Խմբագիր

Մայիսի 4-ին «Ազգ» օրաթերթը հրապարակել է Ֆրանս պրես գործակալության մի հեռագրությունը, որի հեղինակը վերագրում է ինձ մի արտահայտություն, ըստ որի «հայերս սովոր ենք հեռանալ մեր երկրից եւ փախչել»: Ապրիլի կեսերին իմ աշխատանքի վայր Ամերիկայի Հայկական համագումարի Երեւանի գրասենյակ էր եկել ոմն Քրիս Բերդ, ներկայանալով որպես Վրաստանում Ֆրանս-պրեսի թղթակից: Նա դիմեց ինձ հարցով, թե ինչու անկախություն ստանալուց հետո Հայաստանը լքել են մոտ 750 հազար հայեր: Ես ասացի, որ այդ թիվը ինձ ուռճացված է թվում եւ հետո գնացածների մեծ մասը կազմում են երեխաները եւ ծերերը, որոնք ոչ թե «լքում են անկախ Հայաստանը», այլ ձմռան ամիսներին ժամանակավորապես մեկնում են հարազատների մոտ, ավելի բարվոք վայրեր: Որպես օրինակ բերեցի իմ երկու զավակներին, որոնց դեկտեմբերից մինչեւ մարտ ուղարկել էի ազգականներիս մոտ, Մոսկվա:

Սակայն խմբագրական պատվերը, ըստ երեւույթին, թելադրեց օտարերկրյա լրագրողին բոլորովին այլ մեկնաբանում տալ իմ խոսքերին, ինչպես նաեւ «զինու գործարանի աշխատակիցներից մեկի» վկայությունը, ըստ որի գործարանի աշխատակազմի երկու երրորդը գործազուրկներից դարձան «հայրենիքը լքած» դասալիքներ:

Նման զրպարտանքները ոտնահարում են տարրական լրագրողական պարկեշտությունը եւ ես ինձ իրավունք եմ վերապահում պահանջել Ֆրանս-պրես գործակալությունից բացատրություն տալ իմ խոսքերի աղավաղման համար: Սակայն ավելի կարեւոր է ինձ համար բացատրվել իմ երկրում, որը ես, որքան էլ դժվար լինի, բոլորովին չեմ պատրաստվում «լքել» որեւէ տեղ «փախչելու» համար:

ՏԻԳՐԱՆ ԽԶՄԱԼՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է լվացքի ճապոնական մեքենա:

Գինը պայմանագրային:

Զանգահարել 643054

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

Հրատարակութեան Դ տարի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ

«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47

Ֆաքս 562941, տելեքս 243266 CPIRI SU

Գլխաւոր խմբագիր

ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր

ՅԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / [illegible]

Տնօրէն

ՍԱՐԳԻՍ ՊԱՐԳԵԱՆ / 562863

A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841

Ոճը եւ ձեւաւորումը ՊԱՎԵԼ ՂԱԼԱՔԵԱՆԻ

Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Azg armenian daily

LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER

Editor -

H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

Published in U.S.A. by AZG Publishing Co., 22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303. Call (818) 593-0420 Fax (818)340-9819 for subscription rates.

Publisher - Հրատարակիչ

Dr. Krikor Krikorian -

Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան

Executive Director - Տնօրէն

Vartan Karaoghlanian -

Վարդան Գարաօղլանեան

Production Manager -

Raffi Shoubookian

Արտադրութիւն

Րաֆֆի Շուպուքեան

«ԱԶԳ» օրաթերթը հաղորդված է ՍԱՆ «ԱՐՄԻՆԱՖՈ» ԱՄԸ-ի համակարգչային կապով

Հեռախոս 7.8852.281425

Ֆաքս 7.8852.285082

E-MAIL INTERNET: ROOT. YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Եկեղեցի

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ

Ամենայն Հայոց Հայրապետի կոնդակը Հայ առաքելական եկեղեցու սահմանադրություն ստեղծելու մասին

Վազգէն ծառայ Յի Քի ողորմութեամբն Այ եւ կամօքն ազգիս, եպիսկոպոսապետ եւ կաթողիկոս Ամենայն Հայոց, ծայրագոյն պատրիարք համազգական նախամեծար Աթոռոյ Այրարատեան Առաքելական Մայր Եկեղեցւոյ Սրբոյ Կաթուղիկէ Էջմիածնի

Քրիստոսաւանդ սիրոյ ողջոյն եւ օրհնութիւն հայրապետական Տ. Տ. Գարեգնի Երկրորդին, Կաթողիկոսին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, Տ. Թորգոմայ արքեպիսկոպոսին, պատրիարքին Հայոց Սրբոյ Երուսաղէմի, Տ. Գարեգնի արքեպիսկոպոսին, պատրիարքին Հայոց Կոստանդնուպոլսոյ, համօրէն արքեպիսկոպոսաց, եպիսկոպոսաց, վարդապետաց եւ քահանայից, թեմական եւ թաղական խորհրդոց, հայ մամլոյն եւ սիրեցեալ համայն հաւատացեալ ժողովրդեան հայոց

Մեր ազգային Մայր Եկեղեցին, Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին, քրիստոնէական աշխարհի հորիզոնի վրայ իր յատուկ տեղն ունի որպէս հնագոյն եւ վաւերական քրիստոնէական եկեղեցիներից մէկը՝ հիմնուած առաքելական աւանդութեամբ եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի քարոզչութեան, ինչպէս նաեւ նրա ջանքերով կազմակերպուած եւ հոգի ու մարմին ստացած Ս. Էջմիածնի հիմնադրութեան վրայ 301 թուականին, որը պատմականօրէն հանդիսանում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան Մայր Աթոռը համայն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ:

Հայոց Մայր Եկեղեցին մաս է կազմում Արեւելքի քրիստոնեայ ուղղափառ Եկեղեցիների մեծ ընտանիքին, ընդունելով Տիեզերական երեք Ժողովների ուղղափառ ուսմունքը, ինչպէս Արեւելեան այլ քոյր Եկեղեցիներ:

Հինգերորդ դարում, Վարդանանց նահատակութիւնից յետոյ, Սուրբ Էջմիածինը աւելի քան 30 տարի-դադարեց՝ իր գոյութիւնը պահպանելուց, սակայն 485 թուականի Նուարսակի դաշինքից յետոյ, Հայոց Եկեղեցին եւ Մայր Աթոռը վերականգնուեցին, Հայաստանը դարձաւ կրկին քրիստոնէական երկիր, եւ Հայ Եկեղեցին իր գոյութիւնը շարունակեց իբրեւ ինքնագլուխ անկախ քրիստոնէական Եկեղեցի, առանց ընդունելու Քաղկեդոնի ժողովի քրիստոսաբանական բանաձեւումները եւ մնալով հաւատարիմ Գ. Տիեզերական Ժողովի՝ Եփեսոսի Ժողովի ուղղափառ բանաձեւումներին, բայց եւ ճգնելով [illegible] մոլորութիւնները:

Պատմականօրէն նուիրագործուած կանոնների հիման վրայ, Հայ Եկեղեցին գործում է մինչեւ օրս, միշտ մնալով հաւատարիմ Ս. Գրքին եւ սուրբ աւանդութեանց, եղբայրական յարաբերութեանց մէջ գտնուելով քրիստոնէական պատմական ուղղափառ Եկեղեցիների հետ:

Դարերի ընթացքում Հայ Եկեղեցին գործել է վերոյիշեալ սկզբունքների վրայ, գործակցաբար աշխարհիկ իշխանութեանց հետ՝ հայոց թագաւորների եւ իշխանների:

Սկսեալ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի երանելի օրերից, սկսեալ մեր Ազգային Ոսկեդարի ճառագայթման ու Վարդանանց հերոսամարտի օրերից մինչեւ մեր ժամանակները, Հայոց Եկեղեցին իր բազում նշանակալից իրագործումները եկեղեցաշինական, մշակութային եւ կրթական, ի կատար է ածել համաձայն գործակցութեամբը մեր ժողովրդի բարեպաշտ աշխարհական զաւակների: Այսպէս իր առաքելութիւնը շարունակել է Հայ Եկեղեցին նաեւ Կիլիկեան հայկական թագաւորութեան շրջանում:

Կիլիկեան թագաւորութեան անկումից յետոյ սակայն, Հայ Առաքելական Եկեղեցին եւ նրա գլուխը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, շարունակել են իրենց հոգեւոր-մշակութային ազգային առաքելութիւնը, պատմական յոյժ տագնապալի պայմանների մէջ, բաժանելով ողբերգական ճակատագիրը հայ ժողովրդի դարեր շարունակ, օտարազգի անօրէն բռնակալ տիրապետութիւնների ներքոյ, թէ Արեւելեան եւ թէ Արեւմտեան Հայաստանում: Այդ դարերում մեր Եկեղեցին չի կարողացել բնականաբար կազմել եւ գործադրութեան դնել մի ընդհանուր կանոնադրութիւն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ու ղեկավարուել է աւանդական կանոնական սկզբունքներով:

Հայաստանեայց Եկեղեցին, Ս. Էջմիածնի գլխաւորութեամբ, Արեւելեան Հայաստանում, ցարական իշխանութեան օրով 1836 թուականին, օժտուել է մի կանոնագրութեամբ «Պոլոժենիա» անուան տակ, որով Արեւելեան Հայաստանի եւ ողջ Ռուսաստանի տարածքի վրայ հաստատուել է եւ գործադրուել եկեղեցական կազմակերպութեան եւ ղեկավարման դրութիւն համաձայն այդ դարերի պայմանների:

Արժանի է յիշել, որ անցեալ դարում, հակառակ երբեմն [illegible] պայմանների, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսները Ս. Էջմիածնում ընտրուել են Ազգային Եկեղեցական Ժողովներում, որոնց մասնակցել են թէ Արեւելեան Հայաստանի պատգամաւորները եւ թէ Արեւմտեան Հայաստանի պատգամաւորները Օսմանեան կայսրութեան տարածքից:

Եկեղեցւոյ կանոնագրութեամբ օժտուել է նաեւ Արեւմտեան Հայաստանը Օսմանեան կայսրութեան օրօք, 1863-ին, «Ազգային սահմանադրութիւն» անուան տակ, որը ընդմիջումներով, առաւել կամ նուազ կանոնաւորութեամբ, գործադրուել է հայ եկեղեցական կեանքում Օսմանեան կայսրութեան տարածքի վրայ, կեդրոն ունենալով Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Պատրիարքութիւնը:

Առաջին համաշխարհային պատերազմից յետոյ, ծանօթ իրադարձութիւնների հետեւանքով, դադարել են ի զօրու մնալ թէ «Պոլոժենիան» եւ թէ «Ազգային սահմանադրութիւնը» Արեւելեան եւ Արեւմտեան Հայաստանում:

Այսպիսով, Հայաստանեայց Առաքելական մեր Մայր Եկեղեցին մնացել է առանց ունենալու իր եկեղեցական սահմանադրութիւնը:

Նման սահմանադրութիւն մշակելու առաջին մտածումը ունեցել է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը Գէորգ Ե Կաթողիկոսի օրով, երբ գումարուել է յատուկ ժողով Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի եւ ընդունուել է երջանկայիշատակ Գարեգին եպիսկոպոս Յովսէփեանցի 10 Մայիս 1932 թուակիր զեկուցումը եկեղեցական սահմանադրութիւն կազմելու վերաբերեալ, ուր ճշտուած են եղել այն հիմնական սկզբունքները, որոնք հիմք պէտք է կազմէին Հայ Եկեղեցւոյ նոր մի սահմանադրութեան, որը մի կարեւոր փաստաթուղթ է, միշտ այժմէական: Առ՛դ, սակայն, կարճ ժամանակ անց, Հայաստանում ստեղծուած ծանր պայմանները Հայ Եկեղեցու եւ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի նկատմամբ, հնարաւոր չդարձրին շարունակելու անհրաժեշտ աշխատանքը մշակելու համար մի նախագիծ եկեղեցական սահմանադրութեան: Մանաւանդ 1932-ից մինչեւ 1938 թուականը Հայաստանում տեղի ունեցած հակակրօնական սաստիկ հալածանքների հետեւանքով փակուեցին բոլոր եկեղեցիները, բանտարկուեցին, աքսորուեցին կամ սպանուած փախուստի դիմեցին աւելի քան 1200 հայ հոգեւորականներ, իսկ Ամենայն Հայոց դժբախտ Հայրապետը Խորէն Ա Մուրադբեկեան իր աչքերը փակեց ողբերգական պայմաններում, Ս. Էջմիածնում, ոչ բնական մահով:

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից յետոյ, խորհրդային պետութեան վերաբերմունքը Եկեղեցու հանդէպ որոշ չափով մեղմացաւ, թէեւ Եկեղեցին մնաց միշտ սահմանափակ պայմանների տակ, եւ 1945 թուականին հնարաւոր դարձաւ գումարել Ազգային Եկեղեցական Ժողով Մայր Աթոռում, հիմք ունենալով 1930-ին Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի եւ Գէորգ Ե Կաթողիկոսի «Ազգային Եկեղեցական Ժողով գումարելու կանոնագրութիւնը», եւ կատարել ընտրութիւնն ու օծումը Գէորգ Զ Չորեքչեան Կաթողիկոսի, որին մասնակցեցին Հայ Եկեղեցւոյ հոգեւորական եւ աշխարհական պատգամաւորներ Հայաստանից եւ սփիւռքի բոլոր թեմերից:

1945 թուականի Ազգային Եկեղեցական Ժողովում Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի կողմից ներկայացուեց «Եկեղեցական սահմանադրութեան» մի նախագիծ, որը, սակայն, ժողովը հնարաւոր չգտաւ քննարկել հապճեպ կերպով եւ որոշեց յանձնարարել նորընտիր Կաթողիկոսին կազմել մի յատուկ յանձնաժողով, սահմանադրութեան մի նախագիծ կազմելու նպատակով:

Գէորգ Զ հանգուցեալ Կաթողիկոսը, իր շատ յառաջացած տարիքի բերումով հաւանաբար, չկարողացաւ այդ հնարաւորութիւնը ստեղծել, եւ նոյն նախագիծը, որոշ բարեփոխումներով, ներկայացուեց 1955 թուականի Ազգային Եկեղեցական Ժողովին, որը նոյն յանձնարարութիւնը առաջադրեց նորընտիր Կաթողիկոս Վազգէն Ա-ին:

Մենք առաջին օրուանից մեծ կարեւորութիւն տուեցինք այս հարցին եւ շուրջ 20 տարիների ընթացքում յանձնաժողովներ կազմեցինք ծանօթ եւ ձեռնհաս բարձրաստիճան հոգեւորականներից, որոնք կազմեցին եկեղեցական սահմանադրութեան նախագծեր իրարից ոչ շատ տարբերող, խարսխուած մեր Եկեղեցւոյ կանոնաց եւ աւանդութեանց հիմքերի վրայ, ժողովական եւ ժողովրդավարական սկզբունքների ոգով, որոնք բնորոշ են Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ պատմականօրէն նուիրագործուած կարգ ու կանոնին եւ հայ հաւատացեալ ժողովրդի հոգեբանութեանը:

Հայ Եկեղեցու սահմանադրութեան նախագիծը պատրաստելու առնչութեամբ, Մեր յատուկ առաջադրանքն է, որ մեր օրերին, երբ հաչակուած է կրօնի լիակատար ազատութիւն մեր հայրենիքում, Մեր պարտքն ենք համարում սրբագրել համայնավար շրջանի եկեղեցաճանաչ սխալները եւ Հայ Եկեղեցու նոր սահմանադրութեան մէջ կարեւորութեամբ ընդգծենք անհրաժեշտութիւնը եկեղեցու վարչական մարմինների կազմում ներգրաւելու յատկապէս աշխարհական մտաւորական ուժեր թէ համայնքային ծխական, թէ թեմական կազմակերպութեան, թէ Մայր Աթոռում Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի եւ թէ Ազգային Եկեղեցական Օրէնսդիր Ժողովի մակարդակների վրայ:

Կանոնական կազմական այս նուիրագործուած կառոյցի մէջ, իրաւասութիւն չունեն փոփոխութիւններ մտցնելու հարց յարուցելու ոչ եպիսկոպոսներ, ոչ Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդը եւ ոչ իսկ Կաթողիկոսը, այլ միայն Ազգային Եկեղեցական Օրէնսդիր մի ժողով, Կաթողիկոսի առաջարկով:

Առանց հաւատացեալ ժողովրդի աշխարհական ներկայացուցիչների լայն գործակցութեան Հայ Եկեղեցին կը տկարանայ, կը կորցնի իր «Ազգային Եկեղեցի» լինելու պատմական կոչումը եւ հեռու կմնայ ժողովրդից, ժողովուրդն էլ՝ Եկեղեցուց, որը անցեալում քաղաքականութիւնն էր համայնավար իշխանութեան:

Մեր կազմելիք յանձնաժողովը իր աշխատանքը աւարտելուց յետոյ նախագիծը կը ներկայացնի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին, որը կը գումարի ժողով՝ մեր նուիրապետական Աթոռների գահակալների եւ եպիսկոպոսաց, քննարկելու համար յանձնաժողովի կազմած Հայ Եկեղեցու սահմանադրութեան նախագիծը եւ իր եզրակացութիւնները ներկայացնելու Կաթողիկոսին, որը այդ մասին յայտնելուց յետոյ Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդին ի գիտութիւն, յարմար ժամանակին կը տնօրինի գումարումը Ազգային Եկեղեցական Ժողովի, ի կանոնական հաստատումն սահմանադրութեան:

Արդ Կաթողիկոսը հայրապետական կոնդակով կը հրապարակի «Սահմանադրութիւնը Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցու» ի գործադրութիւն:

Թագաւոր երկնաւոր, զԵկեղեցի Քո անշարժ պահեա եւ զերկրպագուս անուանդ Քում արդ, պահեա ի խաղաղութեան:

[signature]

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Տուաւ կոնդակս ի 22 Ապրիլ 1994 Փրկչական ամի, եւ ի տոմարիս Հայոց ՌՆԽԳ ի Մայրավանս Սրբոյ Էջմիածնի Հմր. 2037

ԵՎՐԱԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ռուսաստանի մուտքը հստակ, Կովկասինը՝ անորոշ

ՍՏՐԱՍԲՈՒՐԳ, 3 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Այսօր 32 անդամ պետություններ միավորող Եվրախորհրդի մեջ Ռուսաստանի ընդունվելը այդ միջկառավարական կազմակերպության օրակարգի հիմնական հարցերից մեկն է: Այդ մասին «Դիագոնալ էսպ Ռեսպ» հանդեսի խմբագրության հետ կայացած հանդիպման ժամանակ հայտարարեց Եվրախորհրդի համաեվրոպական համագործակցության ծրագրի վարչության պետ Ժան Լուի Լորանը: Ստրասբուրգի (այստեղ է տեղաբաշխված Եվրախորհրդի կենտրոնակայանը) այդ բարձրաստիճան պաշտոնյայի գնահատմամբ Ռուսաստանը ցանկություն հայտնելով միանալու Խորհրդին, կարեւոր ընտրություն է կատարել, քանզի այդ մեծ տերությունը գտնվում է երկու աշխարհամասում եւ իրենից մի ամբողջ աշխարհ է ներկայացնում, այդուհանդերձ նա հավաստեց իր եվրոպական կոչումը: Եվրախորհուրդը Ռուսաստանի նկատմամբ այլ պահանջներ չունի եւ յուրահատուկ պայմաններ առաջ չի քաշում նրան իր շարքերն ընդունելու համար, բացի հանրածանոթ եւ բոլորին վերաբերող պայմաններից, ընդգծեց Ժան Լուի Լորանը: Վերջինիս ասելով, Եվրախորհրդի մեջ Ռուսաստանի ընդունվելը մոտ ապագայի հարց է, թերեւս՝ 1995 թ.:

Ինչ վերաբերում է ԱՊՀ մյուս պետություններին, ապա համաեվրոպական համագործակցության ծրագրերի վարչության պետը հավաստեց Ուկրաինայի եւ Բելառուսի եվրոպական կոչումը: Կովկասյան երեք երկրների հարցը, նրա խոսքերով ասած, չի լուծված, քանի որ կան Եվրախորհրդի մեջ նրանց ընդունելու կողմնակիցներ ու հակառակորդներ: Ժան Լուի Լորանը բացառեց Եվրախորհրդին նախկին խորհրդային միջինասիական հանրապետությունների՝ Կենտրոնական Ասիայի ներկայիս պետությունների միանալու հնարավորությունը:

«Եվրախորհրդին անդամակցելու համար Ռուսաստանը պետք է շատ աշխատի», մասնավորապես օրենսդրական ոլորտում, իր հերթին հայտարարեց Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրների ծրագրի խորհրդական Ի. Զաքբել Ժակը: Այդ աշխատանքը դյուրացնելու համար Եվրախորհուրդը շուտով Մոսկվա կգործուղի փորձագետների մի խմբի պատվիրակություն:

Եվրախորհրդի առաջիկա ընդլայնման կապակցությամբ հարկ կլինի փոխել գործունեության սովորական մեթոդները, գտնում են Ստրասբուրգում: Որոշված է մարդու իրավունքների հանձնաժողովն ու դատարանը միաձուլել, որտեղ նոր մարմինը գործի մտցնելու: Իզաբել Ժակի կարծիքով Ստրասբուրգում սպասում են արեւելաեվրոպական երկրների քաղաքացիների բողոքների զգալի աճ եւ ուզում են կրճատել մարդու իրավունքներին առնչվող վեճերի առթիվ դատավճիռների ընդունման ժամկետը, որն այժմ տեւում է 5-6 տարի եւ ավելի:

ԱՄՆ-ը շուտով Ուկրաինային կհատկացնի 350 մլն դոլլար

ԿԻԵՎ, 4 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐՔ: ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը Ուկրաինայի շահերը կպաշտպանի հունիսին Նեապոլում կայանալիք «Մեծ յոթնյակի» հանդիպման ժամանակ: Կիեւում Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկի հետ հանդիպման ժամանակ այս հայտարարությունն արեց ԱՄՆ ազգային անվտանգության խորհրդի ավագ տնօրեն Նիկոլաս Բեռնսը: Նրա խոսքերով, պաշտոնական Վաշինգտոնը Ուկրաինան համարում է Արեւելյան Եվրոպայում իր կարեւորագույն գործընկերներից, հետեւաբար՝ ամերիկյան խոշոր ներդրումներ ստացողներից մեկը: Բեռնսն ասաց, որ մոտ ժամանակներս Ուկրաինան կստանա այն 350 մլն դոլլարը, որ ամերիկյան կողմը խոստացել էր դեռ անցյալ տարի: Այդ միջոցների առաջին կեսը նախատեսված է միջուկային զինաթափման ֆինանսավորման, երկրորդ կեսը՝ շուկայական վերափոխումների ծրագրի իրագործման համար:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրապարակ

Խորդենի. խորդենազգիների ընտանիքի բույս է: Հայտնի է խորդենու մոտ 400 տեսակ, սակայն Երևանյան տնտեսության համար ամենաարժեքավորը Pelargonium roseum-ն է, վարդաբույր խորդենին: Այն բազմամյա կիսաթուփ է, արմատը հզոր, ցողունը 80-100 սմ բարձրությամբ, ստորին մասը փայտացած, վերինը դալար, ուժեղ ճյուղավորված: Եթերայուղը շատ արժեքավոր է, օգտագործվում է օծանելիքի, օճառի, հրուշակեղենի արտադրության, բժշկության մեջ: Մշակվում է Անդրիկայում, Ալժիրում, Իսպանիայում, Ճապոնիայում, Վրաստանում, Տաջիկստանում և... Հայաստանում:

Ահա այս դալարամյա բույսը, որը խորհրդային տարիներին անհատական բռնելյալ էր կոլխոզների հատվածներում, նոր ժամանակներում ընկավ մի ցուցակի մեջ, որով փած գնով ցանկացողներից դուրս տարան էին «իրենց արդար բիզնեսը»: Իմիջիայլոց, սա այն «Առագաստն» է, որի հետ «ոչ մի կապ չունի» նախկին փաստաբան Համբարձում Գալստյանը:

Գործարքը կնքվել էր, 70 միլիոն ռուբլին փոխանցվել, գնորդ գտնվել: «Ռեգուլ» անմիջապես մի պայմանագիր է կնքում է ֆրանսիական DTEE,- Diffusion Textile Espace Européen ֆիրմայի հետ, կենտրոնը Փարիզ, խորդենու յուղը Հոլանդանով Ֆրանսիա տեղափոխելու համար: Փորձագետ Արևմուտքի այս ֆիրման չգիտեր ինչու խորդենու յուղի հայերից գնում է տոննան 3,5 միլիոն ամերիկյան դոլարով, երբ միջազգային շուկայում սրա գինը չի անցնում 25-30 հազար դոլարից: Հարց է առաջանում, DTEE-ն չգիտե՞ր գինը, թե իրենց առնելիք ապրանքը... երևանյան չէր: Մի հայտնվում են հազվագյուտ մետաղներ՝ սկանդիում և օսմիումի իզոտոպ, սկանդիումը՝ 5 կգ կիլոգրամը 70000 ամ. դոլարով, օսմիումը՝ 3,5 կգ, անհայտ գնով: Իմիջիայլոց առաջինի գինն էլ կասկածելի է, ինչպես այս պատմության մեջ ամեն ինչ: Աշխարհում փնտրված այս մետաղների համար,- սկանդիումը օգտագործվում է հատուկ մետաղների, թռիչքաշինության, հրթիռաշինության և օդանավաշինության մեջ, օսմիումը օգտագործվում է վոլֆրամ ստանալու համար,- միջազգային թույլտվություն է անհրաժեշտ:

Դրանց ծավալվում է երկու ուղղությամբ. մեկը հանրահայտ, մյուսը միմիայն հեղինակներին հայտնի: Մանիպուլյացիաների համար դիմանք ավարտվում է մրցերգությամբ: Երևանյան շղթայից հետո խորդենու յուղը համարվում է անհետ, և գովական ապրանքը ինչպես տարվել, այնպես էլ տակ ծրագրերի գծով նախկին խորհրդական, այժմյան «Վեմ» կոնցեռնի նախագահ Վահան Շիրխանյանը ապրիլի 19-ին «Գոլոս Արմենիի» թերթում երևում էր ասում, թե մի հայտնի գործարքի ծախսումներից հետո, որով լոմբարդրացման մի բանկ էր փոխանցվել 1 մլն ամերիկյան դոլար արտասահմանյան մի ֆիրմայից կարևոր ապրանքներ ստանալու պայմանով, ինքը և միմիայն ինքը և «ոչ թե Վանո Սիրադեղյանը, որ այդ ամբողջ գործին հետևում էր կողքից», կարողացավ Հայաստան վերադարձնել 1 մլն 132 հազար դոլար (թեև հարց է մնում, թե 1993 թ. հուլիսին 1 մլն փոխանցելուց հետո, ինչպես նույն տարվա նոյեմբերին այդ գումարին ավելացավ 132 հազար ամերիկյան դոլար): Սակայն արևմտյան ֆիրման «համարձակվում է» չհամաձայնվել «Վեմի» անձնական նա-

ՀԵՏԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

Վտանգավոր փողեր կամ տարած հետ բերած ապրանքներ

«Մանր» դրվագներ «ընտրյալների» առօրյայից

դարձնենք կարող են ասենք, ողջինծը արժեքավոր նկարներ ու իրեր, ամբարածներն ու այլն: Հետափոխական ժամանակներին բնորոշ փորձառությամբ և խանդավառությամբ,- հիշո՞ւմ եք 20-ական թվականներին ինչպես էին Ռուսաստանից ջրի գնով ծախծխում ազգային հարստությունները,- Հայաստանում նույնպես սկսեցին այդ արժեքավոր բույսի համար գնորդ փնտրել... դրսում: Խորհուրդ տվողները, թե երևույթին, շատ էին,- ունենք ոսկի, ուրիշն, մոլիբդեն, հանքային ջուր, ոսկե կարմիր, ևս, են..., ու տանք ծախենք, մեր ժողովուրդը սովածի նման կապրի,- իսկ գործ անողները՝ ընտրյալները:

1992-ի աշնան վերջերին, վարչապետ Վազգեն Մանուկյանի օրոք, այն ժամանակ Հայաստանի նախագահի ազգային անվտանգության գծով խորհրդական Աշոտ Մանուչարյանի նախաձեռնությամբ, նրա իսկ միջնորդով, Հայաստանի նախարարների նախարարությանը կից ստեղծվեց «Ռեգուլ» հատուկ նշանակության պետական ձեռնարկությունը, որի փոխտնօրեն նշանակվեց Արմեն Դարբինյանը: Ծանո՞թ ազգանուն է, ցանկի մի օղա՞կ: Սա Աշոտ Դարբինյանի եղբայրն է, դեռ Ռշտունու դպրոցից Աշոտ Մանուչարյանի ընկերն ու այդ օրերին Հայաստանի Ազգային անվտանգության պետվարչության նախագահի տեղակալը: Բնական չենք և ասոններ պատահական չենք տեսնում: Պարզ, ընկերական ազգակցական կապերից բացի, ավելորդ ընտանեկան բարեկամական խնջույքների ակումբներից դուրս այս անունները խոր կապի հայտնվում են մեր կամքից և մեր ցանկություններից անկախ... խոշոր գործարքների մեջ:

Հայտնի չէ, պետական անհետաձգելի գործե՞րն էին ստիպում կամ մեկնումները փառավոր էր հայրենասերներ ուրախ գործելու մղումից, բայց դարպաս դեռ մի դրամատիկ ուղեղ լավ հաշվարկել էր կանաչ խորդենին մի այլ կանաչով փոխելու հնարը. խոսքը, կամ ավելի ճիշտ Աշոտ Դարբինյան և ընկ. արտասահմանում դուրս եկավ ծաղրանկար հույն ոսն Մայր: Միշել կամ դարպասյան Միքայել Մկրտչյանի վրա և «խորդենու» օդերագինն սկսեց կերպարանք առնել: 1993-ի գարնան վերջերին Դարբինյան ընդ Խոջայանին ճաշը կոխում է Երևանյան կառքի մեջ. «Ռեգուլին» պայմանագիր է կնքել տողը հայրենական «Արմինվեստ» և «Արարատ-1» կոմերցիոն ձեռնարկությունների հետ, որոնք առաջարկում էին մեկ տոննա խորդենու յուղ 70 միլիոն ռուբլով գնել: Ինչ-ինչ պատճառներով «Ռեգուլի» փոխարեն գործարքը ֆինանսավորեց... «Առագաստը»: Դարձյա՞լ ծանոթ անուն: Ինչ արած, Հայաստանը փոքր է, բոլորն իրար ճանաչում են, ճանաչվածը լավ տերերը: Արանց ծանոթ չէ՞ր այս տարի ապրիլի 27-ի «Նյու Յորք թայմսը» գրում, թե տղաները աշխատանքները ծեռքին մահ- տրիզ հարցական. Դարբինյան ընդ Խոջայանին «Արմինվեստից» և «Արարատ-1»-ից 1 տոննա յուղ է գնում, համեմայն դեպս փաստաթղթով. ֆրանսիական

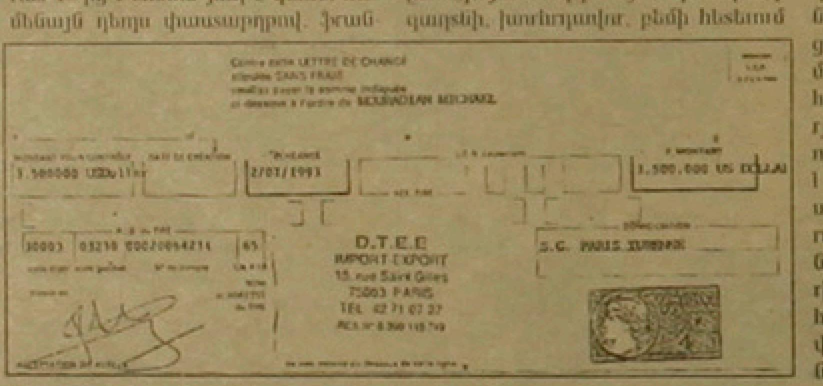
Contre cette LETTRE DE CHANGE
stipulée SANS FRAIS
veuillez payer la somme indiquée
ci-dessous à l'ordre de MOURADIAN MICHAEL

1.500000 USD

2/07/1993

1.500.000 US DOLLAR

30003 03210 00020054214 65

D.T.E.E
IMPORT EXPORT
15 rue Saint Gilles
75003 PARIS
TEL 42 71 67 27
RCS n° B 350 148 749

S.G. PARIS

սիացիների հետ 2 տոննայի պայմանագիր կնքում: Ուշադրություն դարձրեք, սա խաղարկվող դրամայի հանգուցալուծն է. գլխավոր գործող անձերի գերխնդիրը:

Իմիջիայլոց, ինչպես իմացանք, առաջնորդվելով «աստծունը աստծուն, կեսարինը կեսարին» սկզբունքով, յուղը գնվել է Արմավիրի փորձարարական գործարանի տնօրենից և արտադրության պետից միլիոններով,- օ ժամանակներ, օ բարքեր,- կաշառք է տրվել:

Ինչևէ, սկսվում է ոդիսականը: Թանկարժեք ապրանքը նախ դրսի հանգիստ ... այս նորմալ հեռու հայրենիքը: Ու սկսվում են կերպարանափոխությունները: Դարբինյան ընդ Խոջայանին ԱԱՊՎ-ի անունից «Արարատ-1»-ի և «Արմինվեստի» տնօրեններին Ռոբերտ Գալստյանին և Արարատ Մինասյանին մի ակնթարթում դարձնում է բեռը տեղափոխող ինքնաթիռի օդաչուներ և իրենց հետ տանում հանուն Թեսալոնիկի կամ ավելի հայտնի անունով Սալոնիկի առևտրական փողոց: «Աչքերը՝ ծառաները», սակայն հասցնում են նկատել, որ իրենց տված 31 ամանի փոխարեն այստեղ դատարկվեց 60 աման խորդենու յուղ: «Ծառաները» լավ չէին հաշվել. դատարկվում է 63 աման: Ի՞նչ պարտականություն, անհայտ է: Մինչ այդ «Զվարթնոց» օդանավակայանում երևանյան անհեթեթ փաստաթղթերի մեջ հաշվում են կեղծել կամ «ուղղել» թվերը. 31 այլայլին, ամանը դառնում է 63, ճաշը հասցվում 2 տոննայի, ճիշտ և ճիշտ այնքան, ինչքան ֆրանսիական DTEE ֆիրմայի հետ կնքված պայմանագրում էր: Սալոնիկում տրանս դիմավորեց մի այլ գործող անձ, շատ կարևոր Հոլանդիայում Հայաստանի առևտրական ներկայացուցիչ Միհրան Մուրադյանը: Անունը լավ հիշեք: Հանկարծ ապրանքը փոխում է երթուղին. փոխանակ Ֆրանսիա տարվելու, այն ուղարկվում է դեպի Գերմանիա, Ֆրանկֆուրտ: Այստեղ դիմում ամբողջովին խճճվում է, ոչ Շեռլոկ Հոլմսը, ոչ Էրկյուլ Պուարոն գլուխ չեն հանի. հարցականները շատ են, հայտնիները քիչ: «Ռեգուլի» և ֆրանսիական DTEE-ի պայմանագրերի մեջ որտեղից որտեղ հետ է բերվում ու հանձնվում հարազատ «Արարատ-1»-ին: Մեկ տոննա, բաց պայմանագրի: Այսպեսի երկրորդ զարդի, խորհրդավոր, բենի հետևում զարգացող մահկանացուներիս համար այլ՝ միջնակյան ավարտ է ունենում... միջնակյան շանտաժով: Հոլանդիայում Հայաստանի առևտրական ներկայացուցիչ Միհրան Մուրադյանը 1993-ի հուլիսի 2-ին Փարիզ-Տուրեն բանկից ստանում է... 3,5 մլն ամերիկյան դոլար: Ինչի՞ դիմաց. փաստաթղթերով կեղծված 2-րդ տոննա խորդենու յուղի՞, թե սկանդիումի և օսմիումի իզոտոպի, մինչև այժմ անհայտ է: Անհայտ է նաև, թե ո՞ւր է այժմ այդ 3,5 մլն դոլարը, արդյոք Հայաստան հասե՞լ, թե՞ պտտվում է որևէ արևմտյան բանկում առանց կերտելու մեր ժամանակների հերոսական հայ «հերոսի»... Այնուամենայնիվ տեսնում ես, որ խորդենու յուղի վաճառքի հետ կապված պատմությունը խառն է, ծիածանային: Օրինակ, կարելի է հենվել համար հիմնականի 3,5 մլն ամ. դոլար հափշտակելը: Մեղավոր այս աշխարհի վրա բոլոր ժամանակներում այսպիսի և շատ ավելի հանցագործության խաղեր են խաղացվել, և նույնիսկ սա իր չնչինությամբ կարելի էր չնկատել: Սակայն երբ հանդիսատես կանգնես ժամանակը, երկիրը և ժողովուրդը, մի միամիտ հարց ես ուզում տալ. պարտավոր ընտրյալներ, հասկացանք, որ ուտել ընդհանրապես պետք է, նույնիսկ ծեծ, որ կուլ տված եք «մեծ գործերի», սակայն նայեք այս վիրավոր, խայտառակված երկրին, նրա բանկիչների կապտած ու սառած դեմքերին. ա՞յս գնով... Մինչդեռ մեծ բաներից ենք խոսում:

Անհատական արևմտյան կազմակերպությունների և ֆիրմաների վարքագիծը զարմացնում է: Նրանք ծրի կամ փորձ չէ, կամ էլ խավար հայերի հետ չեն շփվել:

Այ, օրինակ, ՀՀ նախագահի հա-

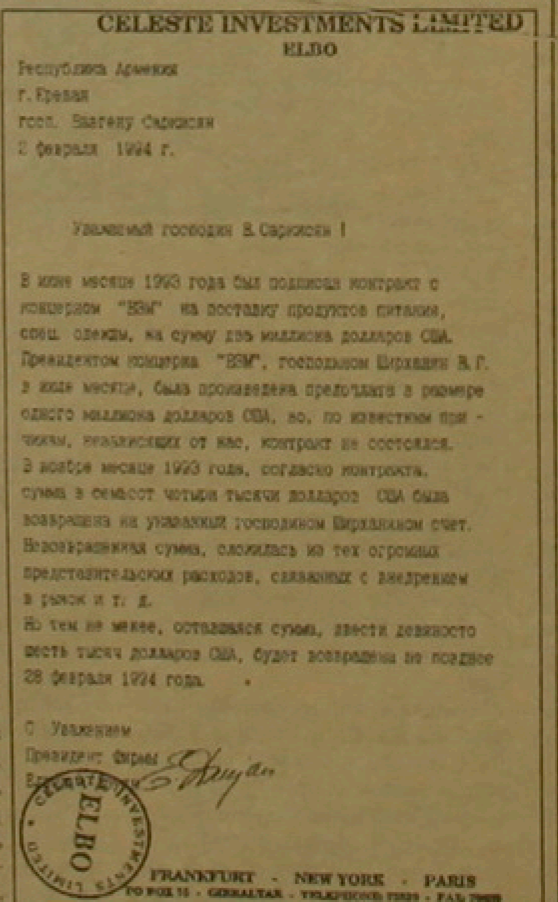
CELESTE INVESTMENTS LIMITED
ELBO

Республика Армения
г. Ереван
госп. Ваагену Саркисян
2 февраля 1994 г.

Уважаемый господин В. Саркисян!

В июне месяце 1993 года был подписан контракт с концерном "ВЭМ" на поставку продуктов питания, спец. одежды, на сумму два миллиона долларов США. Президентом концерна "ВЭМ", господином Ширханян В.Г. в июле месяце, была произведена предоплата в размере одного миллиона долларов США, но, по известным причинам, независящих от нас, контракт не состоялся.
В ноябре месяце 1993 года, согласно контракта, сумма в семьсот четыре тысячи долларов США была возвращена на указанный господином Ширханяном счет.
Невозвращенная сумма, сложилась из тех огромных представительских расходов, связанных с внедрением в рынок и т. д.
Но тем не менее, оставшаяся сумма, двести девяносто шесть тысяч долларов США, будет возвращена не позднее 28 февраля 1994 года.

С Уважением
Президент фирмы

CELESTE INVESTMENTS LIMITED ELBO

FRANKFURT - NEW YORK - PARIS
PO BOX 15 - GIBRALTAR - TELEPHONE - FAX

խագահի հետ, և ահա 1994-ի փետրվարին մի ուղղիչ գրություն է ուղարկում Հայաստանի իշխանություններին. «1993-ի հունիսին «Վեմ» կոնցեռնի հետ 2 մլն ամ. դոլարի պայմանագիր կնքվեց սննդի և հատուկ հագուստի մատակարարման վերաբերյալ: «Վեմ» կոնցեռնի նախագահ պրն. Վահան Շիրխանյանը հուլիսին 1 մլն ամ. դոլար կանխավճար արեց, սակայն հայտնի պատճառներով, որոնք կախված չէին մեզնից, պայմանագիրը չկայացավ: 1993-ի նոյեմբերին, համաձայն պայմանագրի, 704 հազար ամերիկյան դոլար գումարը վերադարձվեց պրն. Շիրխանյանի նշած հաշվեհամարով: Չվերադարձված գումարը առաջացել է շուկա մտնելու հետ կապված վիթխարի ներկայացուցչական ծախսերից: Այնուամենայնիվ, մնացյալ գումարը՝ 296 հազար ամ. դոլար, կվերադարձվի փետրվարի 28-ից ոչ ուշ»: Ըստ որոշ տեղեկությունների, ոչ միայն փետրվարի 28-ին, այլև մինչև օրս այդ գումարը չի վերադարձվել Հայաստան: Բացի այդ, երբ վերադարձվի էլ, սա կլինի ճիշտ և ճիշտ 1 մլն դոլար, ոչ թե 1 մլն 132 հազար, ինչպես պնդում է հարգելի Շիրխանյանը:

Ոչինչ չենք ուզում ասել, ոչինչ չենք ուզում ապացուցել: Պարզապես սրանք ոչ մեծ դրվագներ են «ընտրյալների» առօրյայից: Սահմաններ չկան ոչ խոսքի, ոչ գործի: Սակայն ամեն ինչ լավ է, երբ լավ է վերջանում: Մանավանդ, մեծ գործերին չխառնվողների համար...

Հ. Գ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

«Աչքի պատվաստումն աբսուրդ է»

Մեր թերթի հունվարի 19-ի համարում «Աչքի պատվաստումը հնարավոր կդառնա» հոդվածը տարակուսանք պատճառեց աչքի հանրապետական հիվանդանոցի մասնագետներին: Հիվանդանոցի գլխավոր բժիշկ Ջուլիետա Կարապետյանը ասաց, թե աչքի պատվաստում հասկացությունն ընդհանրապես աբսուրդ է. «Երկրագնդի ոչ մի անկյունում նման բան չի արվում, կատարվում է միայն եղջերաթաղանթի պատվաստում, ասաց նա, ես չեմ ուզում նսեմացնել կոլումբիացի պրոֆեսոր Մերիեմի արժանիքները, նա շատ լավ մասնագետ է, հրաշալի դասախոս, անզուգական անձնավորություն, բայց պետք է ասեմ, որ ազատամարտիկ Սեյրան Հարությունյանի աչքի վիրահատումը սենսացիա չէր: Եղջերաթաղանթի պատվաստման փորձ և բավական հաջող, մեզ մոտ վաղուց կա: Մահացած նորածնի կամ ներարգանդային հասուն պտղի աչքի եղջերաթաղանթի պատվաստումը 78-79 թվերից է իրականացվում այստեղ: Իսկ այնուհետև, ինչպիսին պրոֆեսորի կատարած վիրահատությունն է, մեզ մոտ 6-7 տարվա պատմություն ունի: Մեր միակ խնդիրն այն է, որ դեռևս ստեղծված չէ Հայաստանի եղջերաթաղանթի բանկը: Պետք է ժողովրդի գիտակցությանը հասցնել, որ մահացածի առողջ աչքից ինչ-ինչ հյուսվածքներ կենդանի մարդու տեսողության համար կարող են փրկարար լինել:

Հյուսվածքները օգտագործվում են անմիջապես թարմ կամ էլ պահածոյացված վիճակում: Պրոֆեսոր Մերիեմը աչքի մի քանի եղջերաթաղանթ էր բերել իր հետ, որոնցով վիրահատություններ կատարեց: Բայց Ամերիկան սնունդ ուղարկում է, դեղորայք ուղարկում է, հիմա էլ հո իրենց հեռացված աչքերը չի՞ ուղարկի:

Ի դեպ, եթե նման բանկ ստեղծվի, հայաստանցի հիվանդներին համեմատաբար եղջերաթաղանթն անվճար կտրվի, հարևան երկրներին՝ վճարովի: Նման բանկ Հայաստանում 78-79 թվերին ստեղծվել է, բայց ինչպես նշեցի, մահացած նորածնի կամ ներարգանդային հասուն պտղի: Սակայն նման եղջերաթաղանթը բավականաչափ հասունացած չէ, հասուն մարդու եղջերաթաղանթին փոխարինելու և վերը նշված վիրահատությունն իրականացնելու համար:

Հոդվածում թույլ էր տրվել ևս մի անճշտություն՝ ԱՄՆ-ում վերապատրաստվել են ոչ թե 50, այլ երկու բժիշկ, որոնցից մեկը՝ հիվանդանոցի հոսպիտալային բաժանմունքի վարիչ Գեորգի Գրիգորյանը, դեռևս գտնվում է Կալիֆորնիայում»:

Աչքի հանրապետական հիվանդանոցի բաժանմունքներից մեկը, որտեղ բուժվում են վիրավոր ազատամարտիկներ և զինծառայողներ, անվանվել է հոսպիտալ: Վիրավորների վնասվածքները հիմնականում հրազենի արկի պայթյունից նետվող բեկորներն են հասցնում:

Հոսպիտալի ականաբույժ Արսեն Սարգսյանը հայտնեց, հոսպիտալում կատարվում են ամենաբարդ վիրահատություններ: Վիրավորները հիմնականում երիտասարդներ են, և այստեղ մտածում են ոչ միայն տեսողությունը պահպանելու կամ ինչ-որ չափով վերականգնելու, այլև առաջին հերթին աչքը պահպանելու մասին: Բաժանմունքի վնասվածքաբանները վերապատրաստվել են Մոսկվայի Հելմհոլցի անվան ինստիտուտում: Վիրավորներին այցելում են Կարմիր խաչը, զանազան կազմակերպություններ, դեղորայքով օգնում է պաշտպանության նախարարությունը, սակայն Ջուլիետա Կարապետյանը հայտնեց, որ մինչև օրս հիվանդանոցն այս տարվա պետական ֆինանսավորումը չի ստացել, և զանազան բուժմիջոցների անբավարարությունը ճակատագրական կարող է լինել հիվանդների համար:

Ռ. Խ.

digitised by A.R.A.R.@

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

«Ինֆիթահի» տարբեր կերպարները

Սիրիան վայելում է կապիտալիզմի հրապույրները

Այսօր ֆալաքը Սիրիայում սովորական բան է դարձել: Տների առաստաղների վրա աչքի են ընկնում պարաբոլիկ անտենաները: Հեռուստադիտողները հնարավորություն են ստացել դիտել օտարերկրյա հեռուստաընկերությունների հաղորդումները: Մասնավոր արտասահմանյան ավտոմեքենաները կաթվածահարում են երթեւեկությունը Դամասկոսի կենտրոնում: Բացվել են շքեղ ռեստորաններ եւ նրբաճաշակ կրպակներ...

Այս ամենը «նոր կողմնորոշման» նախանշաններն են, որի անկյունաքարը թիվ 10 օրենքն է: Այն ընդունվեց 1991 թվականի մայիսին եւ մի զգալի քայլ է տնտեսական լիբերալիզմի ճանապարհին, պետության կողմից ղեկավարվող մասնավոր հատվածի եւ օտարերկրյա ներդրումների ուղու վրա: Համաձայն այդ օրենքի, ներդրողներն ազատվում են հարկերից 5-9 տարի ժամկետով, հանվում են մաքսային տուրքերը ներմուծվող որոշ ապրանքների նկատմամբ եւ վերացվում են պետության կողմից կարգավորվող պրոցեդուրաները:

15 միլիոնանոց երկիրը մի քանի անբերրի տարիներից հետո, տարադրամի պակասորդից եւ ԽՍՀՄ-ի փլուզումից առաջ եկած ցնցումից հետո, վերապրում է տնտեսական վերելք: 1990 թվականից սիրիական տնտեսության աճը տարեկան կազմում էր 7-8 տոկոս, նավթահանույթը ավելացել է գրեթե 4 անգամ համեմատած 80-ական թվականների կեսի հետ, ընդ որում հանույթի կեսը արտահանվում է տարադրամով: Գյուղատնտեսական արտադրանքը աճել է այնպիսի շեշտակիությամբ, որ ցորենը, լցվելով մաշկի բոլոր հացահատիկի պահեստարանները, հաճախ կույտերով թափվում է գյուղական ճանապարհների եզրերին:

Դրամը հիմնականում ներդրվում է առեւտրի եւ ծառայությունների մեջ եւ շատ քիչ՝ արտադրության մեջ: Սիրիայում չափից շատ միջնորդներ են առաջացել: Այսպես, օրինակ, միայն Դամասկոսում 511 մասնավոր [...] գրանցվում են ավտոմեքենաների վաճառքի [...]: Մինչ այդ երկար տարիների ընթացքում Արեւմուտք փոխադրված միլիարդավոր դոլարների տերերն այնքան էլ պատրաստակամություն չեն ցուցաբերում այն վերադարձնել հայրենիք: Արտագաղթածները, որոնց հիշողությունում ընդմիշտ տպավորվել են 60-ական թվականների համընդհանուր ազգայնացման տեմպերը եւ «սոցիալիստական կողմնորոշման» այլ կերպերը, գործում են ծայրահեղ զգուշությամբ: Որպես կանոն, նրանք Սիրիա են ուղարկում օտար քաղաքացիություն ունեցող իրենց հարազատներից մեկին, եւ նրա հաշվին են փոխանցում միջոցների ընդամենը մի չնչին մասը:

Վստահության վերականգնման գործընթացն ընթանում է կրիայի քայլերով: Արաբական սոցիալիստական վերածննդի կառավարող կուսակցությունը (Բաաս) դեմ է դուրս գալիս յուրաքանչյուր բարենորոգման, բայց չի ստիպում ստեղծել մասնավոր դրամատներ, խրախուսում է տարածաշրջանային խաղաղությունը, խոչընդոտում է ֆոնդային բորսայի կազմակերպմանը: Ամենուրեք զգացվում են ղեկավար շրջանակների [...]:

Սակայն գլխավորը, որ ցնցում է հնարավոր ներդրողներին՝ հասարակական քաղաքական անկայունությունն է, մարդու իրավունքների ոտնահարման հարցում լուրջ տեղաշարժերի բացակայությունը: Անվտանգության ծառայությունները

նախկինի պես ճնշում են քաղաքական միավորումների ստեղծման յուրաքանչյուր փորձ: Քաղբանտարկյալներից շատերը բանտում անց են կացրել 10 կամ նույնիսկ 20 տարի՝ առանց դատի եւ հետաքննության:

1971 թվականին ռազմական հեղաշրջման հետեւանքով իշխանության եկած 63-ամյա Հաֆեզ Ասադը ծանրագույն հիվանդ է եւ, ինչպես այստեղ ընդունված է ասել, ունի «սրտային անբավարարության խնդիր ձեւը»: 1984 թվականին նախագահը [...] տարավ: Այնուամենայնիվ [...] աշխատում, սակայն է [...] եւ առավելությունները չի հանձնվում, որի պատճառով Մերձավոր Արեւելքում անվանվում է «վանական»:

Նրա հնարավոր հեռանալը կարող է անկայունություն առաջացնել Սիրիայում եւ [...] շրջանում: Անցյալ տարվա ամառը նախագահը որպես իրեն ժառանգորդ նշանակեց իր ավագ որդի Բասելին: Մինչ այդ «վանականը» հետեւում էր միմյանց ընտանիքի անդամներին, խաղում քաղաքական բարձրագույն պաշտոնյաների եւ զինվորականների միջեւ եղած հակասությունների վրա: Ասադի գլխավոր հոգսն այն էր, որ թույլ չտա որեւէ մեկի ձեռքում կենտրոնանալ չափազանց շատ իշխանություն:

30-ամյա Բասելը՝ մասնագիտությամբ ինժեներ էր, սիրիական ռազմաօդային ուժերի մայոր, գլխավորում էր նախագահական անվտանգության ապարատը: Սակայն նա երկար «չծառայեց» որպես ժառանգորդ: 1994 թվականի սկզբին Ասադի ավագ որդին զոհվեց: Այժմ Սիրիայում սպասում են իշխանության համար պայքարի նոր պարույրին: Այդ պայքարը կարող է ծավալվել Ռիֆաթ Ասադի՝ նախագահի եղբոր, եւ Ալի Դուբայի՝ դիվիզիոնի գեներալի, գլխավոր շտաբի պետի հետախուզության գծով տեղակալի միջեւ: Իր խոսքը կարող է ասել նաեւ պաշտպանության նախարար Մուստաֆա Թլասը: Սիրիայում չեն մոռացել, թե ինչպես 10 տարի առաջ Ռիֆաթի իշխանությունը հավակնելու պատճառով երկրում քիչ մնաց բռնկվեր քաղաքացիական պատերազմ:

Մինչ այդ, շնորհիվ թիվ 10 օրենքի, անօրինական ճանապարհով ձեռք բերված ունեցվածքը այսօր զտվում է լեգալ ճակատի (Փասադի) հետեւում: «Կյանքի նոր տերերը» երթեւեկում են շքեղ ավտոմեքենաներով, աղջեցուցիչ զգեստներ են կարում հարուստ խանութներում, զվարճանում են ռեստորաններում:

Միեւնույն ժամանակ պետական ծառայողները եւ սպաները հազիվ են ծայրը ծայրին հասցնում: Սիրիական որոշ ղեկավարներ վախենում են իրադարձությունների զարգացման ըստ «եգիպտական սցենարի»: Ինչպես հայտնի է, «Ինֆիթահը» (տնտեսական լիբերալիզացումը), որը սկսվեց Եգիպտոսում 70-ական թվականներին Իսրայելի հետ խաղաղ բանակցությունների ֆոնի վրա, հանգեցրեց սոցիալական անհավասարության եւ կրոնական խռովքների, իսլամիզմի պայթյունին, 1981 թվականին նախագահ Անվար Սադաթի սպանությանը:

«Սեգոդնյա», 15.04.94

ԱՄՆ

«Սպիտակ տունը ամերիկյան բանտային համակարգի թագազարդն է»

Այս խոսքերը պատկանում են ԱՄՆ-ի «առաջին տիկնոջը» Հիլարի Քլինթոնին, որն օրերս իր անսպասելի, բայց նաեւ չափազանցված դժգոհությունն արտահայտեց Սպիտակ տան նախագահական զույգի կյանքի պատճառած հուսախաբությունների առնչությամբ: Նա զանգատվում է, որ ծառայողները մտնում են նախագահական սենյակներ, նույնիսկ երբ իրենք քնած են լինում, որ գաղտնի ծառայությունների գործակալները հետեւում են իրենց ամուսնական վարքագծին (եւ նույնիսկ հնարավոր մերձավորություններին), իսկ խոհարարները ինքնագլուխ կերպով են կազմում ճաշացանկերը: Հիլարի Քլինթոնը նաեւ կասկածներ ունի, թե ծառաները պալատական գաղտնիքները պատմում են նախկին «առաջին տիկնոջ»՝ Բարբարա Բուշին: Այս առիթով «Նյու Յորք թայմսը» հեգնաբար գրում է. «Մի՞թե կարելի է ժողովրդի հոգսերով զբաղվելու հակվածություն ունենալ եւ այդքան վատ լեզու գտնել հասարակ մարդկանց հետ»:

Ըստ Le Point հանդեսի

Իրադրությունը խիստ լարված

ԻՍԼԱՄԱԲԱԴ, 4 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: Պակիստանի նավահանգստային քաղաք Կարաչիում իրադրությունը դարձյալ խիստ լարված է: Քաղաք եւ արվարձաններ բանակային ստորաբաժանումներ մտցնելուց հետո իրավիճակը շատ քիչ է փոխվել: Բանակային ավտոմեքենաները ու զրահամեքենաները պարեկում են փողոցներում: Սակայն քաղաքի հյուսիսային մասում, տեղական ռադիոյի հաղորդումների համաձայն, միայն վերջին մեկ օրում սպանվել է եւս 3 մարդ, վիրավորվել 11 մարդ, այդ թվում 6 ոստիկան: Այստեղ շարունակում են գործել նշանառուները: Մահերի բոլոր միջադեպերի համար մեղքը բարդում են մոհաջիրների ազգային շարժման եւ դրա ղեկավարներից մեկի՝ Ալթաֆ Հուսեյնի վրա, որն արդեն մի քանի տարի է, ինչ տարագրվել է Լոնդոն:

ԱՐՄԻՆԴ

ԿԵՆՏՐՈՆ-Ը

հրավիրում է մասնակցելու

Երեւան - Դելի - Երեւան

յոթերորդ, միակ ուղիղ ավիաչվերթին:

Այն կկայանա մայիսի 25-ին և կտևի 6 օր:

Հնդկաստանում կկայանա մեկօրյա էքսկուրսիա Ագրա քաղաք, Թաջ-Մահալ տաճարի այցելությամբ, ինչպես նաև էքսկուրսիա Դելիի տեսարժան վայրերով:

Ֆիրման իր հաշվին կկազմակերպի ճաշկերույթ Դելիում:

Զբոսաշրջիկները կտեղավորվեն եռաստղանի հյուրանոցում:

Փաստաթղթերի ձևակերպումը ամենակարճ ժամկետներում:

Ուղեգրի արժեքն է 800 $ (ըստ կուրսի):

Ուղեբեռի անվճար տեղափոխում - 40 կգ:

Ավել ուղեբեռի յուրաքանչյուր կգ-ի համար վճարվում է Երևանում - 3 $, Դելիում - 5$ (ըստ կուրսի):

Ապրիլի 28-ից տեղերի ամրագրման համար կատարվում է նախնական գրանցում, որի ժամանակ մուծվում է ուղեգրի լրիվ արժեքի մինչև 20 % - ը:

Մինչև մայիսի 10-ն ուղեգրի լրիվ արժեքը մուծած զբոսաշրջիկների համար անվճար ուղեբեռի քաշը սահմանվում է 50 կգ:

Ուղեգրերի մինչև 10 %-ը զեղչով են:

Դրանք կխաղարկվեն վիճակախաղով, զբոսաշրջիկներից և թղթակիցներից կազմված ժյուրիի հսկողության տակ:

Վիճակախաղությանը կմասնակցեն այն զբոսաշրջիկները, որոնք մինչև մայիսի 17-ը կմուծեն ուղեգրի լրիվ արժեքը:

Վիճակախաղությունը տեղի կունենա մայիսի 20-ին ժ.14.00, «Էրեբունի» հյուրանոցի դահլիճում:

Մենք ընդունում ենք նաև Հնդկաստանում ապրանքներ, դեղորայք և բուժսարքավորումներ ձեռք բերելու պատվերներ հիմնարկ-ձեռնարկություններից և կազմակերպություններից:

Ստորև ներկայացնում ենք ապրանքների ցուցակ, որոնք ձեռք բերելու համար Հնդկաստանում Ձեզ կօգնի «ԱՐՄԻՆԴ» կենտրոնը՝

1. **Ոսկե զարդեր 583° – 8 $, 880° – 10 $:**
2. **Արծաթե շղթաներ 5 գր – 1.5$, 9 գր – 3 $,12 գր – 5 $:**
3. **Արծաթե կոմպլեկտ երեք կտորից–7 $, չորս կտորից՝ 10-20 $:**
4. **Վզնոց բնական քարերից – 0.5-2 $:**
5. **Կաշվե բաճկոն – 25-70 $, բարձր որակի մինչև 80 $:**
6. **Կաշվե վերարկու – 80-100 $:**
7. **Կանացի սպորտակներ 3.5-5 $:**
8. **Դիպլոմատ բնական կաշվից – 5-10 $:**
9. **Կանացի կոշիկներ բավշե կաշվից – 4-8 $:**
10. **Կանացի կոշիկներ կաշվից – 10-12 $:**
11. **Տղամարդու կոշիկներ – 7-10 $:**
12. **Սվիտերներ մաքուր բրդից – 6-11 $,անգորայից – 6-8 $:**
13. **Մոհերե ժակետներ – 8-11 $:**
14. **Կիսաշրջազգեստներ շիֆոնից և մարկիզներից 2 $:**
15. **Կանացի [...] մարկիզներից – 5 $:**
16. **Տրիկոտաժե մայկաներ 6 հատը – 2.5 $:**
17. **Մանկական [...] 7-10 տարեկանի – 3-5 $:**
18. **Մանկական ամառային տրիկոտաժե [...]ներ – 2 $:**
19. **Վերնաշապիկներ – 3-7 $:**
20. **Անդրավարտիքներ – 4-9 $:**
21. **Կիսամետաքսե գայլի մորթուց – 100-150 $:**
22. **Մուշտակ գայլի մորթուց – 150-200 $:**
23. **Մուշտակ ընձառյուծից – 300-600 $:**
24. **Դիմափոշի – 3 հատը 1 $:**
25. **Շրթներկ – 12 հատը 2 $:**
26. **Օծանելիք «Կոբրա» և «Պուազոն» – 1 $:**
27. **Սափրվելու ածելի – 0.25 $:**
28. **Նավթավառ «Ալադինի» տիպի – 3 $:**

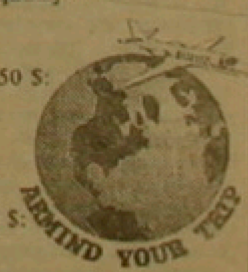

Նշված ապրանքների նմուշներին Դուք կարող եք ծանոթանալ մեզ մոտ.

Շուկայական մինիմալ գներով Դուք կարող եք ստանալ 500 - 1500$ շահույթ՝ կախված Ձեր ներդրած գումարից:

Մենք սպասում ենք Ձեզ հետևյալ հասցեով՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 3 հարկ, 301–305 սենյակ:

Հեռ. 56-13-92, 56-05-79

Arina

Հայտարարություն

«Արաքս» գործարանը աշխատանքի է հրավիրում Երեւան քաղաքի բնակիչներին, հետեւյալ մասնագիտություններով՝ ֆրեզերագործ, խառատ, ավտոմատ հաստոցների վրա աշխատող խառատ, փականագործ, փականագործ գործիքագործ, հղկող աշխատողներ:

Միջին աշխատավարձը 2000 դրամ:

Դիմել՝ Երեւան, Դավիթաշեն, 4-րդ թաղամաս, «Արաքս» գործարան, Հեռ՝ 35-78-66

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Կոմիտասի կերպարը Երվանդ Քոչարի արվեստում

[illegible]

Այս տարի հայ ժողովուրդը նշում է իր երկու մեծ զավակների՝ Թումանյանի եւ Կոմիտասի 125-ամյակը: Մշակույթի գործիչների կերպարին անդրադառնալն արվեստում ոչ միայն ամփոփում է ժողովրդի հոգեւոր արժեքները կերտողներին մեծարելու գաղափարը, այն նաեւ միտում է՝ փորձելու հասկանալ, ընկալել մարդուն, որի հոգու եւ մտքի անսպառ թռիչքն արարում է պատմությունը, ժողովրդին, մշակույթը:

Կոմիտասի կերպարը յուրովի տեղ է գրավել մեծատաղանդ քանդակագործ, նկարիչ եւ ն...արար Երվանդ Քոչարի ստեղծագործության մեջ:

Քոչարն այն երջանիկներից է, որին բախտ է վիճակվել տեսնելու եւ լսելու Կոմիտասին: Քոչարը ծնվել է Թիֆլիսում, մեծացել դարասկզբի հայկական մշակույթի ծաղկման ամենաբուռն շրջանում: Նրա մանկան տարիներին Կոմիտասը հաճախ իր երգչախմբով հյուրախաղերի էր գալիս Թիֆլիս:

Ավելի ուշ, 1923-1936 թթ., երբ Քոչարը մնկնեց Փարիզ՝ հաղորդակցվելու համաշխարհային կերպարվեստին եւ արարելու, ճակատագիրը Կոմիտասին էլ բերեց այստեղ, սակայն այս անգամ ոչ հյուրախաղերի...

Կենդանության օրոք Քոչարը Փարիզում Կոմիտասին չհանդիպեց, սակայն, դառնալ ճակատագրի բերումով, 1936 թ., երբ «Սինեյա» շոգենավը Մարսելից բերում էր Կոմիտասի աճյունը, նույն շոգենավով 1800 հայ [illegible] հետ հայրենիք է վերադառնում նաեւ Ե. Քոչարը:

Միայն 10 տարի անց արվեստագետն անդրադառնում է Կոմիտասի կերպարին յուղանկար դիմանկարով: Քոչարն ստեղծել է բացառիկ հուզական մի պատկեր, ներգործության արտասովոր ուժով, որ համազոր է կոմիտասյան երաժշտությանը:

Կոմիտասը պատկերված է հայրենի լեռնաշխարհում, ստեղծագործելու պահին: Բնության զարթոնքը, հայ գեղջուկի երգն ու պարը, խաղաղ, ստեղծարար աշխատանքը, բնաշխարհի անկրկնելի գեղեցկությունը եւ վերջապես մեր դարավոր մշակույթի լուռ վկաները հնավուրց երեւացող վանքն ու խաչքարը մտքի թռիչք ու հոգու սնունդ են տալիս երգահանին: Նա ողջ էությամբ կլանված ունկնդրում է բնության ձայները, երկնում իր հանճարեղ, անմահ մեղեդիները: Ողջ կերպարը ներթափանցված է երաժշտությամբ աչերը, պայծառ ճակատը, լույս առնող մասերը:

Նույն 1946 թ. Քոչարն ստեղծում է Կոմիտասի գրաֆիկական դիմանկարը: Ներկայումս այն գտնվում է Մոսկվայում, Արեւելյան ժողովուրդների արվեստի պետական թանգարանում:

Կոմիտասի կերպարն այս պատկերում իմաստային նոր լուծում է ստացել: Եթե՝ նախորդ դիմանկարում շեշտված է Կոմիտասի աշխարհիկ գործունեությունը, ապա այստեղ նրա հոգեւոր, հավերժական բնույթը: Պատկերի հորինվածքում խաչքարը պատվանդան է հանդիսանում դիմանկարի համար, իսկ գլուխը եզերված է փառքի ու անմահության դափնեպսակով: Դիմանկարն ասես փորագրված է ծակոտկեն, ժամանակի ընթացքում ճաքճքած քարի վրա: Պատկերման այս եղանակը՝ պատահական ոճ կամ հնարք չէ Քոչարի արվեստում: Միջնադարյան քանդակագործությանը քաջատեղյակ լինելով, Քոչարը գրաֆիկական պատկերին տալիս է քարծաղկի բնույթ, սրանով իսկ ընդգծելով հայկական ավանդույթների շարունակությունն ու նորովի մշակումն իր արվեստում:

1969 թվականին, 100-ամյա հոբելյանի առթիվ, Երվանդ Քոչարը կերտում է Կոմիտասի հուշարձանը: Հոբելյանի օրերին Էջմիածնի Կոմիտասի անվան հրապարակում կանգնեցվում է գիպսե տարբերակը, իսկ 1971 թ. այն փոխարինվում է պղնձակոփ հուշարձանով:

Քանդակագործի ուշադրությունը կենտրոնացված է Կոմիտասի դեմքին եւ ձեռքերին: Մարմինը մշակված է ընդհանուր ծավալներով, շեշտված են միայն աջ ուսից ցած սահող թիկնոցի ծալքերը:

Քանդակը դեմքով ուղղված է դեպի տաճարը, ուր առաջին անգամ հնչել է Կոմիտասի երգը, որտեղ սովորել եւ հետագայում ծառայել է իբրեւ վարդապետ:

Նա մի ձեռքով հենված է խաչքարին, մյուսով ասես չափ է տալիս: Խաչքարը ոչ թե հենարան է ծառայում ձեռքի համար, այլ այն նոտաների, որոնք պահված են ձեռքում խորհրդանշելով Կոմիտասի երաժշտության սնման աղբյուրը՝ հին հայկական մշակույթը, որ մարմնավորում է խաչքարը:

Հուշարձանի վրա աշխատելիս Քոչարը կերտել է նաեւ Կոմիտասի գլխաքանդակը, որը որպես ամբողջական ստեղծագործություն, տեղ է գտել արվեստագետի թանգարանի ցուցասրահում:

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

Հունական քաղաք Թալիա-Մակյան անապատում

Չին ճարտարական գիտարշավը, որ ուսումնասիրում է Նիյա հանելուկային քաղաքի ավերակները՝ Չինաստանի արեւմուտքում, Թակլա-Մական հսկայական անապատի դժվարամատչելի շրջանում, վերջերս հայտնաբերել է վառ շագանակագույն մազերով ու մումիաներ: Այսպիսով, նոր հաստատումներ են ավելանում գոյություն ունեցող վարկածին, որ Նիյան Արեւելյան Ասիայից դեպի Եվրոպա տանող Մետաքսե ճանապարհին բնակեցված էր Ալեքսանդր Մակեդոնացու զինվորների հետնորդներով: Քաղաքն առաջին անգամ հայտնաբերել է բրիտանացի հնագետ Օուրել Սթայնը, 1903 թ.: Այն ժամանակ գիտնականն առել էր այդ առեղծվածային բնակավայրի հունական բնույթից: Հնագիտական նյութերի թվում նա դուրս էր բերել հելլենիստական քուշանական այբուբենով մակագրությունների փայտե ցուցանակներ: Վրա հասած պատերազմներն ու հեղափոխությունն ընդհատեցին պեղումները: Այնուհետեւ Չինաստանի իշխանությունները արտասահմանցի հնագետներին պաշտոնապես արգելեցին աշխատել երկրի տարածքում՝ պատմական թանկարժեք հուշարձանների արտահոսքը կանխելու նպատակով:

Ճարտարական փորձագետների մասնակցությամբ այժմյան գիտարշավը մեծ բարդություններով թույլտվություն ստացավ պեղումները վերսկսելու համար: Դժվար է նաեւ երթեւեկությունը Թակլա-Մական անապատով դեպի քաղաքի ավերակները: Ինչպես հայտնվում է, լավ են պահպանվել տների երբեմնի հզոր ամրապատի մնացորդները, խաղողի աճեցման համար ցանկապատը: Սակայն ամենացնցողը չի կահեր եւ հնդեվրոպական նկատելի դիմագծերով ու զմռսված մարմինները գյուտն էր, որոնք թաղված էին ավազների մեջ, շրջապատված հին մետաղադրամներով, բրոնզե հայելիներով եւ մետաքսե զարդարանքներով: Նրանց մազերի նմուշներն այլ հայտնագործությունների հետ որոշ ժամանակով տարվել են ճապոնիա՝ լաբորատոր զննման համար: Հնարավոր է, որ այդ հետազոտությունները կօգնեն լույս սփռել Նիյա քաղաքի առեղծվածի վրա, որ հարյուրամյակների ընթացքում ծաղկում էր եւ անհայտ պատճառներով հանկարծակի դադարեց իր գոյությունը 1000-1600 տարի առաջ:

«Զարթոն բայց», ապրիլ 22

ԱՄՆ

50 գեղեցիկները

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 4 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանցի գեղասահորդուհի Եկատերինա Գորդեեւան, «Փիփլ» ամերիկյան հանդեսի կարծիքով, մտնում է աշխարհի ամենագեղեցիկ մարդկանց խոյակի մեջ: Ընդ որում, նա գլխագանցում է այնպիսի նշանավոր անձանց, ինչպես ԱՄՆ փոխնախագահ Ալբերտ Գորը, աշխարհահռչակ ամերիկացի դերասաններ Փոլ Նյումանը եւ Թոմ Կրուզը, ինչպես նաեւ դերասանուհի Ջուլիա Ռոբերտսին: «Փիփլ» հանդեսի մայիսյան համարը հրապարակել է աշխարհի 50 ամենագեղեցիկ տղամարդկանց ու կանանց լուսանկարները: Առաջին տեղը, համապատասխանաբար նաեւ հանդեսի կազմի էջը նվաճել է ամերիկացի դերասանուհի Մեգ Ռայանը, որն «Անքնություն Սիեթլում» կինոնկարի գլխավոր դերակատարն է: «Սառույցի բագուհին» ռուսաստանցի Եկատերինա Գորդեեւան, այդ հեռակա մրցույթի մեջ, որը հանդես անց է կացնում արդեն հինգերորդ տարին անընդմեջ, գրավել է երրորդ տեղը:

ԽԱՅՏԱԿՆԵՐ

Պաստերի խզմզանքն էլ գուցե արվեստ է

«Գրաֆիտին» տարածված երեւույթ է Պորտուգալիայում: Այստեղ պատերը ծածկված են ամեն տեսակ գրություններով, բառերով, պատկերներով: Բարեբախտաբար, թե դժբախտաբար, իշխանությունները դրանք ջնջելու փոխարեն խրախուսում են, այդ պատճառով էլ երկրի մի ծայրից մյուսը կարելի է զմայլվել որմնային զարդարանքի այս «եզակի նմուշներով»: «Արվեստի» այս տեսակը սկսած 15-րդ դարից փոխանցվում է սերնդեսերունդ եւ կոչվում է ազուլեժոս (հաղճապակյա սալիկներ): Այսպիսով, 14-15 ամյա պորտուգալացի պատանիները մի օր, անկասկած կդառնան հին վարպետներ: Չեստերֆիլդն այն է, որ մեզ համար այդքան դատապարտելի երեւույթի գնահատումն այլ տեղ կարող է միանշանակ չլինել:

Ասում են, թե...

Ի՞նչ կարելի է պարգեւել մի խմբավարի, որն ամեն ինչ նվաճել է: «Սոնի» ֆիրմայի տնօրեն Նորիո Օհգան գտավ այդ խնդրի լավագույն լուծումը, իր ընկերոջը Բոստոնի Սիմֆոնիկ նվագախմբի ղեկավար Սեյջի Օզավային անվանական նվիրատվություն քնելով 9,7 մլն դոլլար արժողությամբ «Սեյջի Օզավա» համերգասրահը:

ՆՈՐ ԳՐՔԵՐ

Ազատության օրհներգու բանաստեղծը

ԼԻԼԻԱ ՄԵ...

«Ազգը» ...գրել էր, որ վերջերս Մ. Նահանգներում լույս է տեսել ... հայ ճանաչված ... բանաստեղծ Զարեհ Խրախունու նոր ժողովածուն: Երեւանի «Նաիրի» հրատարակչությունը նույնպես կարողացավ այս դժվարին ժամանակներում լույս ընծայել նրա «Ազատերգություն» գիրքը: Զույգ ժողովածուների ընդհանուր խորագիրը եւ հրատարակման տարեթվի համընկնումը հուշում են սրանց նույն տարբերակ բնույթը, թեեւ տեղնուտեղը պիտի ավելացնենք, որ Երեւանում տպվածը ավելի հարուստ է եւ ամբողջական:

Այստեղ բանաստեղծությունները դասդասվում են չորս շարքում, որոնք մատնանշում են հեղինակի ազգային հայացքի սուրությունը եւ վերազգային, համամարդկային ըմբռնումների հունը: Առաջին՝ «Ազատություն» շարքը ամփոփում է վերջին երկու տասնամյակում Զ. Խրախունու գրած օրագրային ազատաբաղձ ներբողները, որ լավագույնս վկայում է, ինչպես դիպուկ նկատել է գրքի առաջաբանում բանաստեղծական գիտությունների դոկտոր Սուրեն Դանիելյանը, թե ներհուն բանաստեղծը ոչ միայն կանխազգում էր ազգային շարժման նորագույն փուլը, այլեւ, ըստ էության, նախապատրաստում այն: Ազգային հեղաշրջումների եւ անկախության անխուսափելիությունը նա ընդգծում ու հասցնում էր նաեւ Պոլսում դեռ այն ժամանակ, երբ Երեւանում գաղափարական «շոգ ձմեռ» էր, եւ ընդամենը մեկ երկու ընտրյալի հասու ... ազատության գիտակցությունը: Նույն շահագրգիռ հետաքրքրությամբ են բացվում «Ազատերգություն» ... մյուս երեք բաժինները՝ «Պատմություն», «Տեսարան», «Իսկ ես ...», որոնցում հեղինակը պատմության, ժամանակի հանգույցներում ճշտում է բանաստեղծության եւ բանաստեղծի տեղը: Սա Զարեհ Խրախունու երկրորդ հանդիպումն է Հայաստանի ընթերցողների հետ եւ, բնականաբար, նշանակալիցը: Առաջին ժողովածուն («Ես եւ ուրիշներ», Երեւան, 1982) լույս էր տեսել գրականագետ Ալեքսանդր Թոփչյանի ջանքերով եւ ընդգրկում էր միայն բանաստեղծի ստեղծագործական առաջին շրջանը:

«Ազատերգություն» ժողովածուում խիստ ակներեւ է գեղարվեստական խոսքի զարգացումը: Ինչպես վկայում են նրա պոեզիայի փորձառու գիտակները, բանաստեղծն արդեն հասցրել է իրեն ազգային գրական երթի մեջ: Գիրքը ձեւավորել են շնորհալի նկարիչներ Ստեփան Ճումպուշյանը (Գերմանիա) եւ Երեւանցի Լեւոն Ներսիսյանը մեծապես բացահայտելով բանաստեղծի առարկայացված սիմվոլիզմի հեռապատկերները:

Ի դեպ, մայիսի 10-ին, Երեւանի Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական ինստիտուտի դահլիճում (Ալեք Մանուկյան 13) տեղի է ունենալու Զարեհ Խրախունու գրքի գինեձոնը, որին իրենց մասնակցությունը պիտի բերեն Թուրքիո Հայոց Պատրիարք, Ամենապատիվ Տեր Գարեգին արքեպիսկոպոս Գազանճյանը եւ Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի դիվանապետ Ներսես արքեպիսկոպոս Պոզապալյանը: ■

ՆՈՐՈՒՅԹ

Պատվիրելու են հեռախոսով

ՀԱԱԳԱ..., 4 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ: 1994 թ. աշնանից Հոլանդիայի Հոոֆդորպ փոքր քաղաքի բնակիչները կկարողանան իրենք ընտրել իրենց հեռուստահաղորդումները: Երկու տարի հետո այդ հնարավորությունը կտարածվի ամբողջ Նիդեռլանդների վրա: Հեռուստադիտողների սպասարկման նոր ձեւը հիմնված է հատուկ սարքի կիրառման վրա, որը միացված է ինչպես հեռուստացույցին, այնպես էլ հեռախոսին: Հեռակառավարման միջոցով պատվիրատուն ընտրում է ցանկալի ծրագիրը եւ հավաքում իր անձնական դայմանանիշը: Հատուկ սարքի միջոցով այդ տեղեկությունը հաղորդվում է կենտրոնական համակարգիչ, որը հրահանգ է տալիս ցուցադրել կինոժապավենը կամ այլ հաղորդում: Հեռուստատեսային նոր ծառայության տնօրեն Բոբ Սիմոթեի խոսքերով ասած, այն նախատեսված է առաջին հերթին տնատարածներ այցելողների համար, որոնք այժմ կարող են իրենց դուր եկած ժապավենները ընտրել տանը: Մեկ կինոժապավենի ցուցադրման գինը հավասար է տեսաժապավենի վարձույթի արժեքին: Բաժանորդավճարական վճարումներ չեն լինելու. ամեն մի պատվիրատու պետք է ամսական վճարի 10 գուլդեն (մոտ 5 դոլլար) նշված սարքի վարձակալման համար եւ առանձին ամեն մի դիտած կինոնկարի կամ հաղորդման համար ըստ սակագնի: ■

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵՔԵՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԿԱՐԻՉՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

հրավիրում են ժամանակակից հայ նկարիչների եւ քանդակագործների ցուցահանդեսին՝ նվիրված հայ մեծ բանաստեղծ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ծննդյան 125-ամյակին:

Ցուցահանդես-վաճառքը բաց է մինչեւ մայիսի 8-ը, ամեն օր, ժամը՝ 11:00-16:00:

Հասցեն՝ Աբովյան 16, Նկարիչների տուն:

FREE FLIGHT

կրթական կենտրոնում անգլերենի ամբողջական գիտելիքներ ստանալ ցանկացողների եւ Ամերիկյան համալսարան ընդունվողների համար կազմակերպվում են ամերիկյան անգլերենի դասընթացներ ըստ հետեւյալ ծրագրերի.

1. Սկսնակների արագացված ուսուցում (Beginer level)
2. Լեզվի զարգացում (Intermediate level)
3. Լեզվի կատարելագործում (Advanced level)

Դասընթացներն անց են կացվում հատուկ գրականության եւ չայններիգների միջոցով, ամերիկյան ուսուցիչների մասնակցությամբ: Անհրաժեշտ գրականությունն ապահովվում է:

FREE FLIGHT կրթական կենտրոնի հասցեն է Աբովյան փող. թիվ 14, «Երեւան» հյուրանոց, 302 սենյակ, հեռ. 52.94.18

digitised by A.R.A.R.@

129 Մարզական

ՖՈՒՏԲՈԼ

Էդուարդ Մարգարով. «Մեր մուտքը Եվրոպա կնշենք արժանավայել»

Ամերիկահայ «Արմենիկա» (Armenika) ասոցիացիայի (նախագահ՝ Գրիգոր Մուրադյան) հրավերով մայիսի 8-ից մինչեւ 22-ը Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային հավաքականը երկշաբաթյա ուսումնամարզական հավաք կանցկացնի Լոս Անջելեսում, որի ընթացքում ընկերական երկու հանդիպում կանցկացնի Միացյալ Նահանգների ազգային հավաքականի եւ ազգային առաջնությունում հանդես եկող «Սալսա» ակումբի հետ: Որոշ հարցեր եւ խնդիրներ պարզաբանելու համար հանդիպեցինք Հայաստանի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Էդուարդ Մարգարովի հետ:

– Դուք վերջերս եք վերադարձել Ֆրանսիայից, որտեղ գտնվում էիք հատուկ առաքելությամբ:

– Ֆրանսիայում գտնվում էի տեղի հայ համայնքի հրավերով: Ուղեւորության հիմնական նպատակը Ֆրանսիայում հանդես եկող մեր ֆուտբոլիստների խաղը տեսնելն ու ծանոթանալն էր: Այստեղ հանդիպեցի մեր փորձառու ֆուտբոլիստներ Աշոտ Խաչատրյանին եւ Համլետ Մխիթարյանին, որոնք լավ մարզավիճակում են եւ պատրաստ են սեպտեմբերի 7-ին Հայաստանի հավաքականի կազմում մասնակցել Բելգիայի հավաքականի հետ Եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլի առաջին հանդիպմանը: Պայմանավորվածություն ձեռք բերեցինք նաեւ նրանց մեր ուսումնամարզական հավաքներին մասնակցելու վերաբերյալ: Բացի այդ ինձ շատ էր հետաքրքրում Ֆրանսիայում հանդես եկող նախկին արարատցի Արթուր Դեմիրճյանի խաղը, սակայն չհաջողվեց հանդիպել նրան եւ տեսնել նրա խաղը: Մասնագետների կարծիքով նա լավ մարզավիճակում է եւ արակյալ ֆուտբոլ է ցուցադրում, դրա վառ ապացույցն են նաեւ տեղական մամուլի արձագանքները: Իմ ուղեւորության երկրորդ նպատակը, որը կարելի է ասել նաեւ բեղմնավոր էր, տեղի հայ համայնքի հետ հանդիպումն էր: Ֆրանսահայ համայնքը պատրաստակամորեն եւ ջանադրաբար մեր հավաքականին օգնելու առաջարկություններ արեց: Մասնավորապես պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց, որ մեր հավաքականը օգոստոսի 25-ից մինչեւ սեպտեմբերի 5-ը ուսումնամարզական վերջին հավաքը կանցկացնի այդ քաղաքում, որտեղից էլ կմեկնի Բելգիայի հավաքականի հետ հանդիպմանը: Այս հրավերը, ինչ խոսք, շատ կարեւոր է մեզ համար, քանի որ Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան, չունենալով անհրաժեշտ միջոցներ, դժվար թե կարողանար նման կարգի ուսումնամարզական հավաք կազմակերպել: Մարսելում գտնվող ուսումնամարզական բազան լավագույններից է Եվրոպայում, եւ որի տնօրեն Ալբերտ Արզումանյանը այն [illegible] անվճար կտրամադրի մեր հավաքականին: Ճանապարհածախսը լրիվ հոգացել է ֆրանսահայ գործարար պրն. Լազարյանը:

– Փաստորեն, Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան եւ ազգային հավաքականը, հանրապետությունում չստանալով որեւէ աջակցություն, ստիպված հույսերը կապում են դրսի հետ: Այդպե՞ս է:

– Այո: Ազգային հավաքականն իր կազմավորման օրվանից որեւէ լուրջ աջակցություն չի ստացել: Այս ուղեւորությունն էլ, որ պատրաստվում ենք կատարել, նույնպես դրսից է կազմակերպված: Ամերիկահայ Գրիգոր Մուրադյանի հրավերով, որին մենք շատ երախտապարտ ենք եւ շնորհակալ, մայիսի 8-ից մինչեւ 22-ը Լոս Անջելեսում երկշաբաթյա ուսումնամարզական հավաքներ կանցկացնենք, որի ընթացքում երկու ընկերական հանդիպում կունենանք Մ. Նահանգների ազգային հավաքականի եւ ամերիկյան «Սալսա» ակումբի հետ: Մ. Նահանգների ազգային հավաքականը, որը լրջորեն նախապատրաստվում է աշխարհի առաջնության եզրափակիչին, այս հանդիպմանը մեծ կարեւորություն է տալիս: Այդ հանդիպումը կկայանա մայիսի 15-ին Լոս Անջելեսի «Ռոուզ Բոուլի» մարզադաշտում, որտեղ, ի դեպ, կկայանա աշխարհի առաջնության եզրափակիչ խաղը:

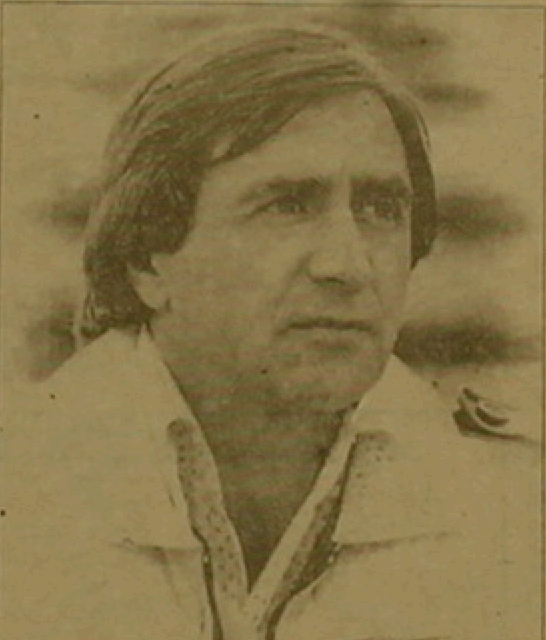

– **Ովքե՞ր են ընդգրկվել հավաքականի կազմում:**

– Հավաքականի կազմը այնքան էլ մեծ չէ: Ընդգրկվել են ընդամենը 15 խաղացողներ: Դրանք են. դարպասապահներ Արմեն Պետրոսյան («Արարատ»), Արա Աբրահամյան (ՀԱՄ-ՖԻՄԱ), պաշտպաններ Տիգրան Գսպեյան, Արամայիս Տոնոյան («Արարատ»), Հարություն Վարդանյան («Շիրակ»), Սարգիս Հովսեփյան (ՀՄԸՄ), Երվանդ Սուքիասյան («Բոխումի» Բոխում, Գերմանիա), կիսապաշտպաններ Ռաֆիկ Գրիգորյան, Համլետ Մխիթարյան («Արարատ»), Արթուր Պետրոսյան («Շիրակ»), Հակոբ Տեր-Պետրոսյան («Քասախ»), հարձակվողներ Արմեն Շահգելդյան («Արարատ»), Արսեն Ավետիսյան (ՀՄԸՄ), Անդրանիկ Հովսեփյան («Բանանց») եւ Պողոս Գալստյան («Կոտայք»): Մ. Նահանգներ կմեկնեն նաեւ մարզիչներ Սամվել Պետրոսյանը, Նորայր Մեսրոպյանը եւ թիմի ղեկավար Ալեքսանդր Կովալենկոն, որը նաեւ մեր պատվիրակության ղեկավարն է:

– **Մեր լեգիոներներից միայն Երվանդ Սուքիասյանն է ընդգրկվել հավաքական կազմում: Չէ՞ որ բացի նրանից մենք այլ ֆուտբոլիստներ էլ ունենք, որոնք հանդես են գալիս ԱՊՀ երկրներում եւ արտասահմանում, մասնավորապես Լիբանանում:**

– Իրոք, մեծ թվով հայ ֆուտբոլիստներ են հանդես գալիս հանրապետությունից դուրս: Մեզ հատկապես հետաքրքրում էին Ռուսաստանում ելույթ ունեցող Վաչյան(?) Խաչատրյանը, Սարգիս Հովհաննիսյանը եւ Երվանդ Կրբաշյանը: Ցավոք, մեզ չհաջողվեց նրանց ընդգրկել հավաքականի կազմում, բացի այդ հնարավորություն չունեցանք հետեւելու նրանց խաղին, սակայն նրանք միշտ էլ մեր ուշադրության կենտրոնում են եւ պատրաստ են իրենց խաղով մեզ օգնել: Իսկ ինչ վերաբերում է Լիբանանում հանդես եկող մեր բազմաթիվ ֆուտբոլիստներին, ապա կցանկանայի հավաքականում տեսնել Վարդան Ղազարյանին եւ Արթուր Միրզոյանին:

– **Կարո՞ղ եք վստահաբար ասել, թե սեպտեմբերի 7-ին Բելգիայի հավաքականի հետ հանդիպման ժամանակ մեր ֆուտբոլիստներից ովքե՞ր դուրս կգան խաղադաշտ:**

– Ժամանակի հարց է: Դժվար է նախօրոք ասել եւ գուշակություններ անել, թե ով կընդգրկվի հավաքականի հիմնական կազմում: Հայտնի կդառնա սեպտեմբերի 6-ին, խաղից մեկ օր առաջ: Միայն մի բան կարելի է վստահորեն ասել, որ բոլորս էլ պատրաստ ենք մեր նորամուտը մեծ ֆուտբոլ նշել արժանավայել:

Զրույցը վարեց
ԱՇՈՏ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆԸ

ՀԵԾԱՆՎԱՎԱԶՔ

Գլխավոր մեկնարկը կկայանա Պալերմոյում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանի խճուղային հեծանվային սպորտի հավաքականը պատրաստվում է Իտալիայում անցկացվող ավանդական բազմօրյա մրցումներին: Թիմի ավագ մարզիչ, հանրապետության վաստակավոր մարզիչ Արմեն Խաչատրյանը հայտնեց, որ հավաքականի կազմում են երիտասարդների աշխարհի չեմպիոն Մեսրոպ Շաքոյանը, ԽՍՀՄ առաջնությունների մրցանակակիրներ Համլետ Մարգարյանը, Հակոբ Երիցյանը, Արմեն Ղազարյանը: Խաչատրյանը նշեց, որ անցյալ տարի Իտալիայում կայացած բազմօրյա հեծանվավազքի մասնակից Հայաստանի երիտասարդական թիմը գրավել էր մրցանակային երրորդ տեղը: Ընդհանուր հաշվարկով երրորդն էր նաեւ չորս մրցափուլերում հաղթած Արմեն Ղազարյանը: Իտալիայում մրցումների ավարտից հետո նախատեսվում է հայաստանցի մարզիկների մասնակցությունը Ֆրանսիայի մի շարք մրցումների: Իսկ տարվա գլխավոր ստուգատեսը խճուղային եւ հրավորական հեծանվավազքի աշխարհի առաջնությունն է, որը մեկնարկում է օգոստոսի 17-ին, Պալերմոյում:

ԲՐԱԶԻԼԻԱ

Բացառություն Սեննայի համար

Բրազիլիայում գլխավոր իրադարձություն դարձավ այն «Բոինգի» ժամանումը, որը Բրազիլիա հասցրեց «Ֆորմուլա 1» ավտոմրցարշավի աշխարհի առաջնությունում զոհված մրցարշավորդ Այրտոն Սեննայի դիակը: Բրազիլիայում շարունակվում է եռօրյա սուգը, որ ավտոմրցարշավորդի զոհվելու առթիվ հայտարարել էր կառավարությունը: Դա եզակի դեպք է պատմության մեջ, քանի որ Բրազիլիայի սահմանադրության համաձայն, եռօրյա համազգային սուգ է հայտարարվում միայն պետության ղեկավարի մահվան դեպքում: Բայց Այրտոնի հանդեպ բրազիլացիների հարգանքն ու սերը այնքան մեծ էր, որ նրա համար բացառություն արվեց:

ԿԱՊՐՈՒԻՍ

ՀԱՐԳԵԼԻ ՀՈՂԱԳՈՐԾ, ՁԵՐ ԵՐԱԶԱՆՔԸ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Է ԴԱՐՁԵԼ:

Արդեն կարող եք Ձեր հողակտորից կրկնակի կամ նույնիսկ ավելի էկոլոգիական մաքուր բերք ստանալ: Դիմեք «Կապրուիս» ֆիրմային: Նրա արտադրած նոր սերնդի պարարտանյութը՝ կենսահումուսը, կաշխատի Ձեզ համար: Եվ ամենակարեւորը. մեկ անգամ պարարտացնելը ապահովում է 3 տարվա կայուն բարձր բերք:
Սեփականատեր անասնապահների հետ պատրաստ ենք կազմակերպել կենսահումուսի համատեղ փոխշահավետ արտադրություն:

Զանգահարեք օրվա ցանկացած ժամի, զանգահարեք հենց հիմա
հեռ. 55.72.06

«ԿԱՊՐՈՒԻՍԸ» ՍՊԱՍՈՒՄ Է ՁԵԶ:

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԱՐԴԿԱՆՑ

Հայաստանի սեղանի թենիսի ֆեդերացիան Ձեզ առաջարկում է մեր մարզիկների հովանավորը դառնալ միջազգային մրցումներում, որոնք կանցկացվեն Լոս Անջելեսում 1994 թ. հունիսի 30-ից մինչեւ հուլիսի 4-ը:
Մենք պատրաստ ենք հայկական պրոֆեսիոնալ սպորտը ըստ արժանվույն ներկայացնել միջազգային ասպարեզում:
Մեզ հովանավորելով Դուք ոչ միայն կկատարեք Ձեր հայրենասիրական պարտքը, այլեւ ըստ պայմանագրի պայմանների հովանավոր ֆիրմայի երկու ներկայացուցիչներ կարող են մտնել Հայաստանի պատվիրակության կազմի մեջ: Բայց սա ամբողջը չէ:
Ձեզ եզակի հնարավորություն է տրվում Ձեր գովազդն անվճար ներկայացնել արտասահմանյան շուկայում:
Ձեր ֆիրմայի անունը հայտնի կդառնա Եվրոպայի եւ աշխարհի առաջնությունների տասնյակ միլիոնավոր հանդիսատեսներին:
Մենք կօգնենք շահավետ պայմանագրեր կնքել մարզական հագուստ ու կոշիկ արտադրող այնպիսի հսկա ֆիրմաների հետ, ինչպիսին են գերմանական «Թիփհարը», ճապոնական «Բատերֆլայը» եւ «Նիտակուն», շվեդական «Ստիգան» եւ այլն:

ՄԵԾ ՍՊՈՐՏԸ ՉԻ ԿԱՐՈՂ ԳՈՅԱՏԵՎԵԼ ԱՌԱՆՑ ՄԵԾ ԲԻԶՆԵՍԻ:
ԲԱՑ ՄԻ ԹՈՂԵՔ ՁԵՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ:

A STYLE 581841
Հասցե՝ Երեւան, Աղաթանգեղոսի 6 (Պետէկոնի շենք),
Հեռ. 56.31.46, ֆաքս (8852) 56.00.65

Միավորված ազգերի կազմակերպության զարգացման ծրագիրը
Փնտրում է
Շրջակա միջավայրի գծով բարձր որակավորման խորհրդատու
3 ամիս ժամանակահատվածով
ՄԱԿԶԾ-ի ստորաբաժանման շրջակա միջավայրի թղթապանակի կազմավորման գործում խորհրդատվական աջակցություն ցույց տալու համար
Թեկնածուն պետք է ունենա
Մեծ փորձ շրջակա միջավայրի քաղաքականության եւ ծրագրերի մշակման գործում
Գիտական թեկնածուի կամ դոկտորի աստիճան,
Հայաստանի շրջակա միջավայրի հարցերի եւ խնդիրների գերազանց ըմբռնում
Ներկայացնել բոլոր զեկուցումները եւ վկայականները անգլերեն լեզվով
Համակարգիչին տիրապետելն անհրաժեշտ է
Փաստաթղթերը ներկայացնելու համար դիմել ՄԱԿԶԾ-ի գրասենյակ հետեւյալ հասցեով՝ Հրազդան հյուրանոց, 2-րդ հարկ, հեռ. 53.79.52/62
Դիմումները ներկայացնելու վերջին ժամկետը՝ 18 մայիսի 1994, ժամը 17:00

United Nations Development Programme
seeking
High Level Environmental Consultant
for a period of 3 months
to support the development of the UNDP Field Office environmental portfolio
Candidates should:
Have substantial experience in environmetal policy and programme desing;
Doctorate or Soviet equivalent;
Excellent understanding of local Armenian environmental issues and problems;
Thorough familiarity with local literature on this subject;
Present all reports and presentation in English; and
Computer skills required
For submission of applications please contact the UNDP office at: Hrazdan Hotel, 2nd Floor tel. no. 53.79.52/62
Applicatoin deadline is 18 May 1994, 5:00 PM

digitised by A.R.A.R.@

Օտարերկրյա

ՂԱՐԱԲԱՂ

Նորվեգիան խաղաղարար ուժեր չի ուղարկի

ՕՍԼՈ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Նորվեգիան իր զորքերը չի ուղարկի Լեռնային Ղարաբաղում խաղաղարարական գործողություններ իրականացնելու համար, որ նախատեսված է ԵԱՀԽ-ի ղեկավարությամբ: Նորվեգիայի պաշտպանության նախարարությունը իր մերժումը պատճառաբանել է նրանով, որ Նորվեգիան պետք է իր խաղաղարար ուժերը կենտրոնացված պահի եւ դրանք չփոխեցրի առանց խիստ անհրաժեշտության, այսօր հայտարարեց մամուլի հետ աշխատանքի գծով Նորվեգիայի պաշտպանության նախարարության ներկայացուցչի օգնական Քիրստի Մերուլենը: Իր հերթին Նորվեգիայի արտգործնախարարության ներկայացուցիչ Ինվարդը Ռավնենը նշեց, որ երկրի պաշտպանական քաղաքականության որոշումը «այն ճամ նոր է», որ արտգործնախարարությունը «բավականաչափ ժամանակ չունեցավ որեւէ դիրքորոշում մշակելու այդ հարցում»:

«Ո՛ր այդպես է, ո՞վ հողերը նրանց կվերադարձնի»

ՔԻՇՔԵՔ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Մայակ» ռադիոկայանի մայիսի 4-ի հաղորդման համաձայն, Բիշքեկի հանդիպման առավոտյան նիստում ելույթ է ունեցել Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի փոխնախագահ Ջալիլովը, որը կտրուկ տոնով պահանջել է շտապ դադարեցնել կրակը եւ հայկական զորքերը դուրս բերել գրավված ադրբեջանական տարածքներից: Լեռնային Ղարաբաղի ներկայացուցիչները չէին թողել մասնակցելու առավոտյան նիստին: Այդ առնչությամբ Կարեն Բաբուրյանն ասաց. «Թե թող հարցերը լուծեն առանց մեզ, եթե այդպես են ուզում, բայց նրանց ո՞վ կվերադարձնի հողերը»: Լրագրողներին նույնպես թույլ չտվեցին մասնակցել ցերեկվա նիստին:

ԱՅԺՄ

Ալիեւը Բրյուսելում ստորագրեց ՆԱՏՕ-ի ծրագիրը

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 4 ՄԱՅԻՍ, ԹՈՒՐԱՆ, ՄՆԱՐՔ: Այսօր Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը ՆԱՏՕ-ի կենտրոնակայանում հանդիպում ունեցավ Հյուսիսատլանտյան դաշինքի գլխավոր քարտուղար Մանֆրեդ Վյորների հետ: Քննարկվեցին Ադրբեջանի եւ ՆԱՏՕ-ի համագործակցության հարցեր: Կեսօրից հետո Ալիեւն ստորագրեց ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագիրը, որը անցկացրեց մամլո ասուլիս: «ՆԱՏՕ-ի ծրագրի ստորագրումն Ադրբեջանի համար շատ մեծ կարեւորություն ունի», ասաց նախագահի աշխատակազմի վերլուծական կենտրոնի ղեկավար Էլդար Նամազովը: «Մենք այդ փաստաթուղթն ստորագրած 15-րդ երկիրն ենք: Ադրբեջանը հույս ունի, որ ՆԱՏՕ-ի հնարավորություններն ու հեղինակությունը թույլ կտան մոտ ժամանակներս դադարեցնել հայ-ադրբեջանական հակամարտությունը եւ տարածաշրջանում ստեղծել կայուն խաղաղություն: Նաեւ հույս ունենք, որ համաձայնագիրը նախադրյալներ կստեղծի կոլեկտիվ անվտանգության համակարգ հիմնելու համար, որտեղ Ադրբեջանը կունենա իր տեղը: Բացի դրանից, մենք հանդես ենք գալիս Անդրկովկասի երկրների եւ հարեւան պետությունների կոլեկտիվ անվտանգության եւս մեկ համակարգի ստեղծման օգտին», ասաց Էլդար Նամազովը:

ՆԱՏՕ-ում գլխավոր քարտուղարի տեղակալը հայտարարել է, թե ՆԱՏՕ-ն չի կարող ինքնուրույն նախաձեռնություն հանդես բերել գրավյալ տարածքների վերադարձման հարցերում, բայց Ադրբեջանը կարող է հակամարտության առիթով խորհրդակցել ՆԱՏՕ-ի հետ:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ Հեյդար Ալիեւը Բրյուսելում հանդիպում է ունեցել Բելգիայի վարչապետ Ժան-Լյուկ Դեհանի հետ: Զրույցի ընթացքում արծարծվել են երկկողմ համագործակցության եւ տարածքային անվտանգության հարցեր: Ալիեւը Դեհանին տեղեկացրել է հայ-ադրբեջանական հակամարտության իրավիճակին: Երկու կողմերը համակարծիք են, որ հակամարտությունը պետք է լուծել խաղաղ միջոցներով: «ՆԱՏՕ-ի ծրագրին Ադրբեջանի միանալը կնպաստի ադրբեջանա-բելգիական հարաբերությունների զարգացմանը: Մենք պաշտպանում ենք Անդրկովկասում խաղաղությանն ու կայունությանն ուղղված բոլոր ջանքերը եւ ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի շրջանակներում վարվող բանակցությունները», ասել է Ժան-Լյուկ Դեհանը:

Ինչպես եւ էր հաղորդել Բաքվի ռադիոն, մայիսի 5-ին Ալիեւը պետք է վերադառնար Ադրբեջան, ճանապարհին այցելելով Թուրքիա:

ԱՇԽԱՐՀ

Արտակարգ հիմնադրամ նախկին խորհրդային հինգ երկրների համար

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՄԱԿ-ի Համաշխարհային պարենային ծրագրի ներկայացուցիչները կոչ են անում ստեղծել նախկին խորհրդային հինգ հանրապետություններին աջակցող արտակարգ հիմնադրամ 74.2 մլն. դոլար գումարով: Ծրագրի ներկայացուցիչ Փոլ Միրչելը Անդրկովկասի եւ Կենտրոնական Ասիայի վիճակն անվանել է մոռացված արտակարգ իրավիճակ: Այդ 74.2 մլն. դոլարը հարկավոր է պարենավորման, երկարաժամկետ ծրագրերի, նախահանգիստների հիմնանորոգման եւ առավել տուժած ժողովրդական տարածաշրջանների աղախնված խմբի ստեղծման համար: Հայտարարված է, որ գեթ ոչ ոք սովամահ չի լինում, բայց միլիոնավոր մարդիկ սնվում են միայն կարտոֆիլով, հացով, բանջարով: Այդ հանրապետությունները տառապում են շուկայական տնտեսությանը անցման, էներգետիկական ճգնաժամի, քաղաքացիական եւ ազգամիջյան բախումների հետեւանքներից: Հայաստանն ու Ադրբեջանը դժվարություններ են ապրում Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության պատճառով: Բացի դրանից, Հայաստանն զգում է երկրաշարժի եւ Սպիտակի ավերիչ երկրաշարժի հետեւանքները: Ադրբեջանում կան հարյուր հազարավոր տեղահանվածներ, արտադրությունը կտրուկ նվազել է, գները աճում են, գործազրկությունը զանգվածային բնույթ է կրում: Վրաստանում խառը միլիոն մարդ տառապում է ներքին հակամարտություններից: Տաջիկստանում 600 հազար մարդ տուժում է բռնությունից եւ քաղաքացիական հակամարտությունից, տնտեսական ու սոցիալական ճգնաժամից: Ղրղզստանում վերացվել են հիմնական մթերքների պետական վարկավորումը, եւ դա փխրուն դժվարություններ է ստեղծում:

Ռուսաստանի դեկավարության հետ Տաջիկստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահ Էմոմալի Ռախմոնովի առաջիկա բանակցությունների հիմնական նյութը կլինի Տաջիկստանի անվտանգության գոտու մեջ: Այդ մասին երեկ հաղորդեցին Մոսկվայում Տաջիկստանի Հանրապետության դեսպանատան ծառայությունում: Էմոմալի Ռախմոնովը երեկ այցով Ռուսաստան պետք է մեկնեի կեսօրից հետո: Ենթադրվում է, որ այսօր կկայանա նրա հանդիպումը Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի հետ. Սնար

ՀՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԹԻՎ 028 ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՆՏՈ ՖԻՐՄԱ

աուդիտ

Հեռ. 58.02.43, 56.46.12

- հաշվապահական ինտենսիվ ուսուցման դասընթացներ
- հաշվեկշիռների, հարկերի ճշտում, կազմում
- խորհրդատվություններ հարկային, ֆինանսական, այլ տնտեսական օրենսդրության եւ հաշվապահական հաշվառման վերաբերյալ
- աուդիտական եզրակացություն հաշվետվությունների, ֆինանսական արդյունքների մասին:

A STYLE

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է երկու սենյականոց բնակարան, արեւահայաց, Կոմիտասի պողոտայում, Բաֆֆու փողոցի մոտ, 14 հարկանի շենքի 13-րդ հարկում: Հնարավոր է նաեւ փոխանակում 3 սենյականոցի հետ:

Դիմել 52.92.21 հեռախոսով:

Անկարան հասավ իր նպատակին

ԲՈՆՆ, 4 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Դաշնակցային Գերմանիայի կառավարությունը չեղյալ է հայտարարել Թուրքիային գերմանական սպառազինությունների մատակարարումների արգելքը: Թուրքիային գերմանական զենքի մատակարարումների արգելքի մասին որոշումը Նախարարների կաբինետն ընդունել էր այն բանից հետո, երբ տեղական մամուլում հաղորդումներ էին երեւացել Գերմանիայից ստացված զենքը Թուրքիայի կառավարական ուժերի կողմից քուրդ ապստամբների դեմ օգտագործելու մասին, իսկ Գերմանիայի արտգործնախարարությունը հանձնվել էին այդ փաստերը հաստատող լուսանկարներ: Անկարան համառորեն հերքում էր նմանօրինակ մեղադրանքները: Գերմանիայի արտգործնախարար Կլաուս Քինկելի վկայությամբ, լուսանկարները ուսումնասիրվել էին Գերմանիայի պաշտպանության նախարարությունում: Փորձագետները հանգել էին այն հետեւության, որ քրդական կողմից գերմանական զենքի անիրավական օգտագործումը անհնար է պարզել լուսանկարների միջոցով:

Ուստի Դաշնակցային Գերմանիայի կառավարությունը որոշում է ընդունել վերսկսել զենքի ու ռազմական նյութերի մատակարարումները Թուրքիային: Ըստ այդ մասին կնքված համաձայնագրերի, Թուրքիան իրավունք ունի գերմանական զենքն օգտագործել միայն երկրի արտաքին սահմանները պաշտպանելու համար:

Եղանակը Հայաստանում

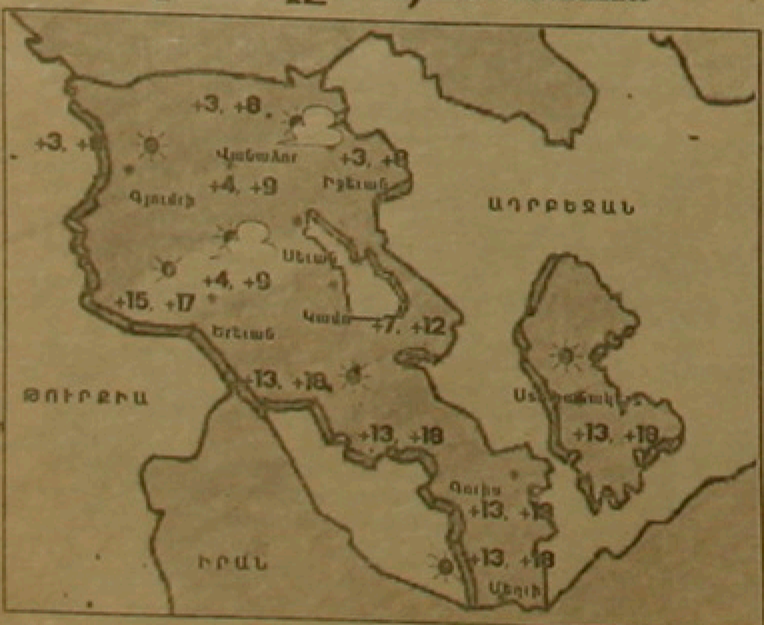

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մեծամասնությունը կողմ է Ղարաբաղի անկախությանը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Ղարաբաղի խնդրի ո՞ր լուծումն է լավագույնը: Հայաստանի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնի կողմից 1200 երեւանցիների հարցումը ցույց տվեց, որ նրանց 40 տոկոսից ավելին կողմ է Լեռնային Ղարաբաղի անկախությանը: Ղարաբաղի եւ Հայաստանի միավորման օգտին արտահայտվել է մասնակիցների 30 տոկոսը, Ղարաբաղը Ռուսաստանին միանալու օգտին՝ 24,4 տոկոսը: Հարցման մասնակիցների 4 տոկոսից քիչ ավելին գտնում է, որ Ղարաբաղը պետք է լինի Կովկասյան դաշնության մի մասը: Հատկանշական է, որ Ադրբեջանի կազմում Ղարաբաղին ինքնավար կարգավիճակ տալու օգտին արտահայտվել է մասնակիցների 0,6 տոկոսը: 0,4 տոկոսը գտնում է, որ Լեռնային Ղարաբաղը պետք է մնա Ադրբեջանի կազմում: Հարցումն անցկացվել է ապրիլի առաջին կեսին, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների լրատվական ծառայության պատվերով:

Երեք միլիարդ դոլլարից ավելի...

ԿԻԵՎ, 5 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Երեք միլիարդ ամերիկյան դոլլարից ավելի. այսպիսին է այն ֆինանսական օգնությունը, որը, Ուկրաինայի կառավարության կարծիքով, պահանջվում է Չեռնոբիլի ատոմակայանը փակելու համար: Այդ մասին հայտարարեց Ուկրաինայի միջուկային էներգիայի օգտագործման պետական կոմիտեի նախագահ Միխայիլ Ումանեցը: Նրա խոսքերով, «Մեծ յոթնյակի» ներկայացուցիչները առայժմ չեն արձագանքել ուկրաինական կողմի առաջարկությանը»:

Եմենում արտակարգ դրություն մտցվեց

ԿԱՀԻՐԵ, 5 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Եմենում արտակարգ դրություն մտցվեց 30 օրյա ժամկետով: Այդ մասին հրամանագիր ստորագրեց Եմենի նախագահական խորհրդի նախագահ Ալի Աբդուլլա Սալեհը: Փաստաթղթում նշվում է, որ արտակարգ դրության օրենքների գործողությունը տարածվում է երկրի բոլոր շրջանների վրա:

ՎԻԿՏՈՐԻԱ V ԿՈՆՑԵՌՆ

VICTORIA CONCERN ☎ 524968, 583996

Կազմակերպությունն առաջարկում է

Փոխանցումով

- Արհեստական կաշի
- ԳԱԶ-24 ավտոմեքենայի կարբյուրատորներ
- Էլեկտրալամպեր 100 Վտ
- Բուլղարական անալգին
- Սառնարաններ ճաշարանների եւ ռեստորանների համար

Կանխիկ

- «Լադոգա» սառնարան
- ԳԱԶ-53 բեռնատար ավտոմեքենա

A STYLE 581841

Ե Վ Ա

ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է սովորելու 1,5-2-ամսյա դասընթացներում հետեւյալ մասնագիտություններով.

- օպերատորական գործ, երաշխավորման փաստերի եւ լեզուների ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա.
- հաշվապահական հաշվառում եւ համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ.
- անգլերեն լեզու, (3 ցիկլով)
- կոսմետիկա եւ էպիլյացիա,
- մերսում
- կար ու ձեւ, ասեղնագործություն:

Մենք երաշխավորում ենք ոչ միայն ուսուցման բարձր մակարդակ, այլեւ հարմարավետ դասասենյակներ մեր կենտրոնում: Ընդունելությունը ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից, ժամը 11.00-16.00-ը Հանրապետության 4 (Թումանյանի եւ Մաշտոցի տուն բանկարանի շրջակայքում): Հեռ.՝ 58.21.22:

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Տպաքանակ 15.000. Պատվեր 1750. Ստորագրված է տպագրության 5. 05. 1994. Գինը՝ 5 դրամ

digitised by A.R.A.R.@